

Euroopa Liidu Teataja

L 199

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

50. aastakäik

31. juuli 2007

Sisukord

I EÜ asutamislepingu/Euratori asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 861/2007, 11. juuli 2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 862/2007, 11. juuli 2007, mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 311/76 võõrtöötajaid käsitleva statistika koostamise kohta ⁽¹⁾ 23
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, 11. juuli 2007, millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2007/2004 kõnealuse mehhanismiga seoses ning reguleeritakse külalisametnike ülesandeid ja volitusi 30
- ★ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrus (EÜ) nr 864/2007, 11. juuli 2007, lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma II”) 40

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(EÜ asutamislepingu/Euratori asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 861/2007,

11. juuli 2007,

millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 punkti c ja artiklit 67,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühendus on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine. Sellise ala järkjärguliseks loomiseks peab ühendus muu hulgas võtma piiriülese mõjuga tsiviilasjades tehtava õigusosalase koostöö valdkonnas meetmeid, mis on vajalikud siseturu nõuetekohaseks toimimiseks.
- (2) Vastavalt asutamislepingu artikli 65 punktile c peavad need meetmed muu hulgas hõlmama takistuste kõrvaldamist tsiviilkohtumenetluse tõrgeteta sujumiseks, vajaduse korral edendades liikmesriikides kohaldatavate tsiviilkohtumenetluse normide kokkusobivust.
- (3) Sellest lähtudes on ühenduse tasandil muude meetmete hulgas vastu võetud nõukogu 29. mai 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1348/2000 (tsiviil- ja kaubandusajades

kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta), ⁽³⁾ nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 44/2001 (kohtupädevuse ja kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades), ⁽⁴⁾ nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus nr 2001/470/EÜ (millega luuakse tsiviil- ja kaubandusajades käsitlev Euroopa kohtute võrk), ⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 805/2004 (millega luuakse Euroopa täitekorraldus vaidlustamata nõuete kohta) ⁽⁶⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1896/2006 (millega luuakse Euroopa maksekäsumenetlus) ⁽⁷⁾.

- (4) Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. oktoobri 1999. aasta Tampere kohtumisel kutsuti nõukogu ja komisjoni üles kehtestama ühised menetlusnormid tarbijaid või kaubandusalseid nõudeid käsitlevate väiksemate piiriüleste kohtuvaidluste lihtsustamiseks ja kiirendamiseks.
- (5) Nõukogu võttis 30. novembril 2000. aastal vastu komisjoni ja nõukogu ühisprogrammi, milles käsitletakse meetmeid tsiviil- ja kaubandusajades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamiseks ⁽⁸⁾. Programmis viidatakse piiriüleste väiksemate kohtuvaidluste lahendamise lihtsustamisele ja kiirendamisele. Seda arendati edasi 5. novembri 2004. aasta Euroopa Ülemkogul vastu võetud Haagi programmis, ⁽⁹⁾ milles kutsutakse üles jätkama aktiivselt tööd väiksemate kohtuvaidlustega.

⁽³⁾ EÜT L 160, 30.6.2000, lk 37.

⁽⁴⁾ EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

⁽⁵⁾ EÜT L 174, 27.6.2001, lk 25.

⁽⁶⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 15. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1869/2005 (ELT L 300, 17.11.2005, lk 6).

⁽⁷⁾ ELT L 399, 30.12.2006, lk 1.

⁽⁸⁾ EÜT C 12, 15.1.2001, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT C 53, 3.3.2005, lk 1.

⁽¹⁾ ELT C 88, 11.4.2006, lk 61.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 13. juuni 2007. aasta otsus.

- (6) Komisjon võttis 20. detsembril 2002 vastu rohelise raamatu, mis käsitleb Euroopa maksekorralduse menetlust ja meetmeid väiksemate kohtuvaidluste menetlemise lihtsustamiseks ja kiirendamiseks. Roheline raamat käivitas konsultatsioonid seoses väiksemate kohtuvaidluste menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks võetavate meetmetega.
- (7) Mitmed liikmesriigid kohaldavad väiksemate kohtuvaidluste lahendamisel lihtsustatud tsiviilkohtumenetlust, sest menetluse kulud, menetlusele kuluv aeg ja asjaajamise keerukus ei kahane alati proportsionaalselt nõude väärtuse kahanemisega. Takistused kiire ja odava kohtumenetluse läbiviimiseks on piiriüleste juhtumite puhul suuremad. Seepärast on vaja luua Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus. Sellise menetluse eesmärk peaks olema soodustada õiguskaitse kättesaadavust. Erinevate liikmesriikide õigusaktid annavad võlausaldajate käsutusse erineva tõhususega menetlused, tuues seeläbi kaasa konkurentsi moonutamise siseturul, mis annab tunnistust vajadusest ühenduse õiguse järele, mis tagaks võlausaldajatele ja võlgnikele ühtsed reeglid kogu Euroopa Liidu territooriumil. Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames nõude käsitlemise kulude kehtestamisel oleks vaja arvesse võtta lihtsuse, kiiruse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. On asjakohane, et tasumisele kuuluvate kulude üksikasjad oleksid avalikustatud ning et selliste kulude kehtestamine oleks läbipaistev.
- (8) Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus peaks lihtsustama ja kiirendama väiksemate kohtuvaidluste menetlemist piiriüleste juhtumite puhul ja vähendama menetluskulusid, pakkudes lisavõimalust liikmesriigi õiguses olevatele võimalustele, viimaseid muutmata. Käesolev määrus peaks samuti lihtsustama Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames mõnes muus liikmesriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamist.
- (9) Käesolevas määruses püütakse soodustada põhiõigusi ja võetakse arvesse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtteid. Kohus peaks kinni pidama õigusest õiglasele kohtumõistmisele ning järgima võistluse põhimõtet, eriti otsustades kohtuistungil vajalikkuse või tõendamisevahendite ja tõendamise ulatuse üle.
- (10) Nõude väärtuse arvutamisel ei arvestata hõlbustamise eesmärgil intressi, kulusid ja muid kõrvalnõudeid. See ei tohiks mõjutada ei kohtu pädevust neid kohtuotsuses välja mõista ega liikmesriigi õigusnorme intressi arvutamisel.
- (11) Et lihtsustada Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamist, peaks avaldaja tegema avalduse, täites standardse nõudevormi, ning esitama selle kohtule. Standardne nõudevorm tuleks esitada vaid vajaliku pädevusega kohtule.
- (12) Nõudevormile tuleb lisada vajadusel kõik asjakohased tõendavad dokumendid. Siiski ei takista see avaldajat esitama vajadusel menetluse jooksul täiendavaid tõendeid. Sama põhimõtet tuleks kohaldada vastaspoole vastuse suhtes.
- (13) Mõisted „selgelt põhjendamatu” nõude rahuldamata jätmise kontekstis ja „lubamatu” avalduse tagasilükkamise kontekstis tuleks määratleda kooskõlas liikmesriigi õigusega.
- (14) Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus peaks olema kirjalik, välja arvatud juhul, kui kohus peab vajalikuks kohtuistungil läbiviimist või kui üks pooltest seda taotleb. Kohus võib sellise taotluse tagasi lükata. Sellist tagasilükkamist ei või eraldi vaidlustada.
- (15) Poolte esindamine advokaadi või mõne muu õigusala esindaja poolt ei peaks olema kohustuslik.
- (16) Mõistet „vastunõue” tuleks tõlgendada määruse (EÜ) nr 44/2001 artikli 6 lõike 3 tähenduses selliselt, et selle aluseks on sama leping või samad asjaolud nagu algsel nõudel algset nõuet menetlevas kohtus. Artikleid 2 ja 4, artikli 5 lõikeid 3, 4 ja 5 tuleks *mutatis mutandis* kohaldada vastunõuete suhtes.
- (17) Juhtudel, kui vastaspool kasutab menetluse käigus õigust tasaarvestusele, ei tohiks nimetatud nõue kujutada endast vastunõuet käesoleva määruse tähenduses. Seetõttu ei peaks kaitsja olema kohustatud kasutama selliste õiguste kasutamisel I lisas esitatud tüüpvormi A.
- (18) Adressaatliikmesriik artikli 6 kohaldamise eesmärgil on liikmesriik, kus toimub dokumendi kätteandmine või kuhu dokument toimetatakse. Kulude vähendamiseks ja tähtaegade lühendamiseks tuleks dokumendid pooltele kätte toimetada peamiselt posti teel, mida tõendab kättee-toimetamise kuupäevaga vastuvõtuteatis.
- (19) Pooled võivad keelduda kätteantava dokumendi vastuvõtmisest kätteandmise hetkel või selle ühe nädala jooksul tagasi saata, kui dokument ei ole kirjutatud kas adressaatliikmesriigi ametlikus keeles (või kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis dokumendi kätteandmiskoha või edastamiskoha ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest) või keeles, millest adressaat aru saab, või kui dokumendiga ei ole kaasas tõlget sellesse keelde.

- (20) Kohtuistungi pidamisel ja tõendite kogumisel peaksid liikmesriigid soodustama kaasaegse sidetehnoloogia kasutamist vastavalt kohtu asukoha liikmesriigi õigusele. Kohus peaks tõendite kogumisel kasutama lihtsaimaid ja kõige vähem kulukaid meetodeid.
- (21) Pooltele osutatav abi peaks hõlmama tehnilist teavet nõudevormide kättesaadavuse ja täitmise kohta.
- (22) Menetlust puudutavates küsimustes võib informatsiooni anda ka kohtupersonal kooskõlas siseriikliku õigusega.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärk on lihtsustada ja kiirendada piiriüleste väiksemate kohtuvaidluste menetlemist, peaks kohus tegutsema võimalikult kiiresti isegi siis, kui käesolevas määruses ei ole menetluse teatud etapi jaoks tähtaega ette nähtud.
- (24) Käesolevas määruses esitatud tähtaegade arvutamisel kohaldatakse nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad ⁽¹⁾.
- (25) Väikese väärtusega nõuete sissenõudmise kiirendamiseks peaks kohtuotsus olema vaatamata võimalikule edasikaebamisele viivitamata täidetav ja tagatise esitamise kohustusega, välja arvatud käesolevas määruses sätestatud juhtudel.
- (26) Kõik käesolevas määruses esinevad viited edasikaebamisele peaksid hõlmama kõiki siseriiklikus õiguses sätestatud edasikaebamise võimalusi.
- (27) Kohtu koosseisus peab olema isik, kellel on siseriikliku õiguse kohane kohtuniku kvalifikatsioon.
- (28) Kui kohus peab kehtestama tähtpäeva, tuleks asjaomast poolt teavitada tähtpäevast kinnipidamata jätmise tagajärgedest.
- (29) Menetluse kulud kannab kaotanud pool. Menetluse kulud tuleks määrata kooskõlas liikmesriigi õigusega. Pidades silmas lihtsuse ja tasuvuse eesmärgi, peaks kohus otsustama, et kaotaja pool on kohustatud kandma üksnes menetluse kulud, sealhulgas näiteks kulud, mis tulenevad asjaolust, et teist poolt esindas advokaat või mõni muu õigusala esindaja, või kulud, mis tekivad dokumentide kättejättemisel või tõlkimisel, tingimusel et need on proportsionaalsed nõude väärtusega või tekkisid põhjendatult.
- (30) Kohtuotsuse tunnustamise ja täitmise lihtsustamiseks tuleks ühes liikmesriigis Euroopa väiksema kohtuvaidluse menetluse tulemusena tehtud kohtuotsust tunnustada ja täita teises liikmesriigis ilma täidetavaks tunnustamise otsuse vajaduseta ning ilma võimaluseta selle tunnustamist vaidlustada.
- (31) Juhtudel, kui vastaspool ei saanud nõuet vaidlustada, peaksid kehtima miinimumnormid otsuse läbivaatamiseks.
- (32) Pidades silmas lihtsuse ja kulutasuvuse eesmärgi, ei tohi täitmist taotlevalt poolelt nõuda kohtuotsust täitvas liikmesriigis volitatud esindaja ega postiaadressi olemasolu, välja arvatud täitemenetluses pädevate isikute kasutamist vastavalt liikmesriigi õigusele.
- (33) Käesoleva määruse III peatükki tuleks samuti kohaldada käesolevas määruses sätestatud menetluses tehtud kohtuotsuse alusel kulude kindlaksmääramisele kohtuametnike poolt.
- (34) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽²⁾.
- (35) Komisjonile tuleks anda volitus vastu võtta käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed, mis käsitlevad lisades esitatud vormide ajakohastamist või tehnilisi muudatusi. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on käesoleva määruse vähemolulisi sätteid muuta ja/või välja jätta, tuleks need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (36) Kuna käesoleva määruse eesmärgi, nimelt lihtsustada ja kiirendada piiriüleste väiksemate kohtuvaidluste menetlemist ning vähendada kulusid, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning määruse mõju ja ulatuse tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- (37) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (38) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ja seega see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

EESMÄRK JA REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Sisu

Määrusega kehtestatakse väiksemate kohtuvaidluste Euroopa menetlus (edaspidi „Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus”), mille eesmärk on lihtsustada ja kiirendada piiriüleste väiksemate kohtuvaidluste menetlemist ning vähendada kulusid. Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus on vaidluspooltele kättesaadav alternatiivina liikmesriikide õiguses sätestatud menetlustele.

Ühtlasi kaotab määrus vahemenetlused, mis olid vajalikud, et võimaldada ühes liikmesriigis Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse tulemusena tehtud kohtuotsuse tunnustamist ja täitmist teises liikmesriigis.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse piiriüleste juhtumite puhul tsiviil- ja kaubandusajades igat liiki kohtutes, kui nõude väärtus ilma nõude intresside, kulude ja muude kõrvalnõueteta ei ületa 2 000 eurot ajal, mil nõudevorm pädeva kohtu poolt vastu võetakse. See ei laiene eelkõige maksu-, tolli- või haldusajadele ja samuti riigi vastutusele, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*).

2. Käesolevat määrust ei kohaldata:

- a) füüsiliste isikute seisundi või õigus- või teovõime suhtes;

- b) abielusuhtest, testamendist või pärimisest ning ülalpidamiskohustustest tulenevate varaliste õiguste suhtes;
- c) pankrotimenetluste, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetluste, kohtulike kokkulepete, kompromisside ja muude sarnaste menetluste suhtes;
- d) sotsiaalkindlustuse suhtes;
- e) vahekohtumenetluse suhtes;
- f) tööõiguse suhtes;
- g) kinnisvara üürimise või rentimise suhtes, välja arvatud rahaliste nõuetega seotud hagid; või
- h) eraelu puutumatuse ja isikuõiguste rikkumise, sealhulgas autotamise suhtes.

3. Käesolevas määruses hõlmab mõiste „liikmesriik” kõiki liikmesriike, välja arvatud Taani.

Artikkel 3

Piiriülesed juhtumid

1. Käesolevas määruses tähendab mõiste „piiriülene juhtum” juhtumit, mille korral vähemalt ühe poole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on liikmesriigis, mis ei ole liikmesriik, kus asub avaldusega tegelev kohus.

2. Alaline elu- või asukoht määratakse kindlaks vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 44/2001 artiklitele 59 ja 60.

3. Selle kindlaksmääramisel, kas tegemist on piiriülese juhtumiga, on oluline kuupäev, mil nõudevorm on pädeva kohtu poolt vastu võetud.

II PEATÜKK

EUROOPA VÄIKSEMATE KOHTUVAIDLUSTE MENETLUS

Artikkel 4

Menetluse alustamine

1. Avaldaja alustab Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlust, täites I lisas esitatud standardse nõudevormi A ja esitades selle pädevale kohtule otse, posti teel või muud edastamisviisi kasutades (nagu näiteks faks või elektronpost), mida tunnustatakse liikmesriigis, kus menetlust alustatakse. Nõudevormis esitatakse nõuet toetavate tõendite kirjeldus ja nõudevormiga koos võib vajadusel esitada asjakohased tõendavad dokumendid.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nende poolt tunnustatud edastamisviisidest. Komisjon teeb selle teabe üldsusele kättesaadavaks.

3. Kui nõue ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, teavitab kohus sellest avaldajat. Juhul kui avaldaja oma nõuet tagasi ei võta, jätkab kohus nõude menetlemist vastavalt selles liikmesriigis, kus menetlust läbi viiakse, kohaldatavale asjakohasele menetlusõigusele.

4. Kui kohus leiab, et avaldaja esitatud teave on ebapiisav või ei ole piisavalt selge või kui nõudevorm ei ole nõuetekohaselt täidetud, samuti kui nõue on selgelt põhjendamatu või taotlus lubamatu, annab kohus avaldajale võimaluse nõudevormi täiendada või parandada või esitada määratud tähtaja jooksul kohtu nõudmistele vastavat lisateavet või -dokumente või nõue tagasi võtta. Kohus kasutab selleks II lisas esitatud tüüpvormi B.

Kui nõue on selgelt põhjendamatu või taotlus lubamatu või kui avaldaja ei täienda või paranda nõudevormi määratud tähtaja jooksul, lükatakse avaldus tagasi.

5. Liikmesriigid tagavad, et nõudevorm oleks kättesaadav kõikides kohtutes, kus on võimalik Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlust alustada.

Artikkel 5

Menetluse käik

1. Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus on kirjalik menetlus. Kohus peab kohtuistungi, kui ta peab seda vajalikuks või kui üks pooltest seda taotleb. Kohus võib sellise taotluse rahuldamisest keelduda, kui ta leiab, et juhtumi asjaolusid arvestades ei ole kohtuistung selle õiglaseks menetlemiseks ilmselgselt vajalik. Keeldumist põhjendatakse kirjalikult. Keeldumist ei või eraldi vaidlustada.

2. Pärast nõuetekohaselt täidetud nõudevormi saamist täidab kohus III lisas esitatud vastuse standardvormi C I osa.

Nõudevormi ja nende olemasolu korral tõendavate dokumentide koopiad koos täidetud vastusvormiga toimetatakse vastaspoolele kätte kooskõlas artikliga 13. Nimetatud dokumendid saadetakse välja neljateistkümne päeva jooksul alates nõuetekohaselt täidetud nõudevormi kättesaamisest.

3. Vastaspool vastab 30 päeva jooksul alates nõudevormi ja vastuse vormide kätteandmisest, täites vastuse standardvormi C II osa ja lisades asjakohased tõendavad dokumendid ning tagastades need kohtule või edastades oma vastuse mõnel muul nõuetekohasel viisil vastusvormi kasutamata.

4. 14 päeva jooksul pärast vastaspoole vastuse saamist saadetakse selle koopia koos asjakohaste tõendavate dokumentidega avaldajale.

5. Kui vastaspool oma vastuses väidab, et mitterahalise nõude väärtus on suurem artikli 2 lõikes 1 esitatud piirväärtusest, otsustab kohus 30 päeva jooksul alates vastuse saatmisest avaldajale, kas nõue kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse. Sellist otsust ei või eraldi vaidlustada.

6. Vastunõuet, mis esitatakse, kasutades tüüpvormi A, ja asjakohased tõendavad dokumendid toimetatakse avaldajale kätte kooskõlas artikliga 13. Nimetatud dokumendid saadetakse välja neljateistkümne päeva jooksul alates kättesaamisest.

Avaldajal on vastunõudele vastamiseks aega 30 päeva alates kättetoimetamisest.

7. Kui vastunõue ületab artikli 2 lõikes 1 sätestatud piirmäära, siis ei menetleta nõuet ja vastunõuet vastavalt Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlusele, vaid neid käsitletakse selle liikmesriigi, kus menetlus läbi viiakse, menetlusõiguse kohaselt.

Vastunõuete suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* artikleid 2 ja 4 ning käesoleva artikli lõikeid 3, 4 ja 5.

Artikkel 6

Keeled

1. Nõudevorm, vastus, vastunõue, vastus vastunõudele ja asjakohaste tõendavate dokumentide kirjeldus esitatakse kohtu menetluskeeles või ühes kohtu menetluskeeltest.

2. Kui mõni muu kohtule esitatud dokument ei ole koostatud menetluskeeles, võib kohus nõuda selle dokumendi tõlkimist üksnes juhul, kui tõlge tundub olevat vajalik kohtuotsuse tegemiseks.

3. Kui üks pool keeldub dokumendi vastuvõtmisest, sest see ei ole ühes järgnevatest keeltest:

a) adressaatliikmesriigi ametlik keel või, kui nimetatud liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, kättetoimetamiskoha või edastamiskoha ametlik keel või üks selle ametlikest keeltest, või

b) keel, millest adressaat aru saab,

siis teavitab kohus sellest teist poolt, selleks et viimane esitaks dokumendi tõlke.

*Artikkel 7***Menetluse lõpetamine**

1. 30 päeva jooksul alates vastuse saamisest vastaspoolelt või avaldajalt, kes on vastanud artikli 5 lõikes 3 või 6 sätestatud tähtaaja jooksul, teeb kohus otsuse või:

- a) nõuab pooltelt määratud, kuni 30päevase tähtaja jooksul nõude kohta lisateabe esitamist;
- b) kogub tõendeid kooskõlas artikliga 9 või
- c) kutsub pooled kohtuistungile, mis tuleb pidada 30 päeva jooksul arvates kutse esitamisest.

2. Kohus teeb otsuse kas 30 päeva jooksul arvates kohtuistungist või pärast kogu otsuse tegemiseks vajaliku teabe kättesaamist. Otsus toimetatakse pooltele kätte kooskõlas artikliga 13.

3. Kui kohus ei ole saanud asjaomaselt poolelt vastust artikli 5 lõikes 3 või 6 sätestatud tähtaja jooksul, teeb ta nõude või vastunõude küsimuses otsuse.

*Artikkel 8***Kohtuistung**

Tehniliste vahendite olemasolu korral võib kohus pidada istungi videokonverentsina või teisi sidetehnoloogია vahendeid kasutades.

*Artikkel 9***Tõendite kogumine**

1. Kohus otsustab tõendite kogumise viisi ja otsuse tegemiseks vajalike tõendite ulatuse, arvestades tõendite lubatavuse kohta kehtestatud norme. Kohus võib tõendeid koguda kirjalike ütluste abil tunnistajatelt, ekspertidelt või pooltelt. Tehniliste vahendite olemasolu korral võib kohus tõendeid koguda videokonverentsi või teisi sidetehnoloogilisi vahendeid kasutades.

2. Kohus võib kasutada tunnistajatena eksperte või ära kuulata suulisi ütlusi ainult siis, kui see on kohtuotsuse tegemiseks vajalik. Seda otsustades võtab kohus arvesse kulusid.

3. Kohus kasutab tõendite kogumisel lihtsaimaid ja kõige vähem koormavaid meetodeid.

*Artikkel 10***Poolte esindamine**

Poolte esindamine advokaadi või mõne muu õigusala esindaja poolt ei ole kohustuslik.

*Artikkel 11***Poolte toetamine**

Liikmesriigid tagavad, et pooled saavad vormide täitmisel praktilist abi.

*Artikkel 12***Kohtu ülesanded**

1. Kohus ei kohusta pooli andma nõudele õiguslikku hinnangut.

2. Vajadusel teavitab kohus pooli menetlusküsimustest.

3. Kui vähegi võimalik, püüab kohus edendada poolte vahelise kokkuleppe saavutamist.

*Artikkel 13***Dokumentide kättetoimetamine**

1. Dokumendid tuleb kätte toimetada posti teel, mida tõendab kättesaamise kuupäevaga vastuvõtuteatis.

2. Kui lõike 1 kohane kättetoimetamine ei ole võimalik, võib see toimuda ühel määruse (EÜ) nr 805/2004 artiklites 13 ja 14 sätestatud meetoditest.

*Artikkel 14***Tähtajad**

1. Kui kohus kehtestab tähtaja, teavitatakse asjaomast poolt tähtajast kinnipidamata jätmise tagajärgedest.

2. Erakorralistel asjaoludel, kui see on vajalik poolte õiguste kaitsmiseks, võib kohus pikendada artikli 4 lõikes 4, artikli 5 lõigetes 3 ja 6 ning artikli 7 lõikes 1 sätestatud tähtaegu.

3. Kui kohtul ei ole erakorraliste asjaolude tõttu võimalik järgida artikli 5 lõigetes 2 kuni 6 ning artiklis 7 sätestatud tähtaegu, peab ta nendes sätetes nõutavad toimingud tegema võimalikult kiiresti.

*Artikkel 15***Kohtuotsuse täidetavus**

1. Kohtuotsus on täidetav vaatamata võimalikule edasikaebamisele. Tagatis ei ole nõutav.

2. Artiklit 23 kohaldatakse samuti juhul, kui kohtuotsust tuleb täita liikmesriigis, kus kohtuotsus tehti.

Artikkel 16

Kulud

Menetluse kulud kannab kaotaja pool. Kohus ei mõista siiski võitnud poole kasuks välja kulusid, mis on tehtud vajaduseta või on nõuet arvestades ebaproportsionaalsed.

Artikkel 17

Kaebõigus

1. Liikmesriik teavitab komisjoni, kas tema menetlusõiguse kohaselt on Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames tehtud kohtuotsuse peale võimalik kaevata ning millise tähtsaja jooksul saab sellist kaebust esitada. Komisjon teeb selle teabe üldsusele kättesaadavaks.

2. Artiklit 16 kohaldatakse igasuguse kaebuse suhtes.

Artikkel 18

Kohtuotsuse läbivaatamise miinimumnõuded

1. Vastaspoolel on õigus esitada taotlus Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames tehtud kohtuotsuse läbivaatamiseks päritoluliikmesriigi pädevale kohtule, kui:

a) i) nõudevorm või kohtukutse on talle kätte toimetatud ilma määruse (EÜ) nr 805/2004 artiklis 14 sätestatud vastuvõtuteatiseta; ning

ii) kättetoimetamine ei toimunud piisavalt aegsasti, et võimaldada vastaspoolel temast olenemata põhjustel oma kaitset korraldada,

või

b) vastaspoolt takistasid nõude vaidlustamisel vääramatut jõud või temast sõltumatud erakorralised asjaolud,

tingimusel, et vastaspool tegutseb mõlemal juhul viivitamata.

2. Kui kohus keeldub läbivaatamisest põhjendusega, et ühtki lõikes 1 nimetatud põhjustest ei saa kohaldada, jääb kohtuotsus jõusse.

Kui kohus otsustab, et läbivaatamine on õigustatud ühel lõikes 1 sätestatud põhjustest, on Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud kohtuotsus tühine.

Artikkel 19

Kohaldatav menetlusõigus

Kui käesolevas määruses ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlemisel selle liikmesriigi menetlusõigust, kus menetlust läbi viiakse.

III PEATÜKK

KOHTUOTSUSE TUNNUSTAMINE JA TÄITMINE TEISES LIIKMESRIIGIS

Artikkel 20

Kohtuotsuse tunnustamine ja täitmine

1. Ühes liikmesriigis Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames tehtud kohtuotsust tunnustatakse ja täidetakse teises liikmesriigis ilma täidetavaks tunnistamise määruse tegemise kohustuseta ning ilma võimaluseta tunnustamist vaidlustada.

2. Poole taotlusel annab kohus Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames tehtud kohtuotsuse kohta ilma lisakuludeta kinnituse, kasutades selleks IV lisas esitatud tüüpvormi D.

Artikkel 21

Täitemenetlus

1. Piiramata käesoleva peatüki sätete kohaldamist, reguleerib täitemenetlust selle liikmesriigi õigus, kus otsust täidetakse.

Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud otsust täidetakse samadel tingimustel kui kohtuotsust, mis on tehtud täitmise liikmesriigis.

2. Täitmist taotleb pool esitab:

a) kohtuotsuse ära kirja, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele ning

b) artikli 20 lõikes 2 osutatud kinnituse ära kirja ja vajadusel selle tõlke kohtuotsust täitva liikmesriigi ametlikku keelde või, kui kõnealuses liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, selle koha, kus kohtuotsuse täitmist taotletakse, kohtu või menetlustoimingute ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest vastavalt asjaomase liikmesriigi õigusele, või muusse keelde, mille aktsepteerimisest kohtuotsust täitev liikmesriik on teatanud. Iga liikmesriik võib teatavaks teha Euroopa Liidu institutsioonide selle ametliku keele või need ametlikud keeled, mis ei ole tema ametlikud keeled, kuid mille kasutamist Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlemisel ta võib aktsepteerida. Vormi D sisu tõlgib isik, kes on kvalifitseeritud tegema tõlkeid ühes liikmesriikidest.

3. Poolel, kes taotleb Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud otsuse täitmist teises liikmesriigis, ei pea olema täitmise liikmesriigis muud

a) volitatud esindajat või

b) postiaadressi

peale täitemenetluses pädevate isikute.

4. Poolelt, kes taotleb ühes liikmesriigis teises liikmesriigis Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud otsuse täitmist, ei nõuta tagatist ega kautsjonit, sõltumata selle nimetusest, põhjusel, et ta on välisriigi kodanik või et tema alaline või peamine elukoht ei ole selles liikmesriigis, kus täitmist taotletakse.

Artikkel 22

Täitmisest keeldumine

1. Isiku, kelle suhtes kohtuotsuse täitmist taotletakse, taotlusel keeldub selle liikmesriigi, kus otsust täidetakse, pädev kohus otsust täitmast, kui Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud kohtuotsus on vastuolus muus liikmesriigis või kolmandas riigis tehtud varasema kohtuotsusega, tingimusel et:

- a) varasem otsus käsitles samu asjaolusid ning pooli;
 - b) varasem kohtuotsus tehti liikmesriigis, kus kohtuotsust täidetakse, või vastab tunnustamiseks vajalikele tingimustele liikmesriigis, kus kohtuotsust täidetakse, ning
 - c) vastuolu ei esitatud ega olnud võimalik esitada vastuväitena kohtumenetluse käigus liikmesriigis, kus tehti kohtuotsus Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses.
2. Mitte mingil juhul ei või Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud kohtuotsust sisuliselt uuesti läbi vaadata liikmesriigis, kus otsust täidetakse.

Artikkel 23

Täitmise edasilükkamine või piiramine

Kui üks pooltest on vaidlustanud Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud kohtuotsuse või kui vaidlustamine on veel võimalik või kui pool on esitanud taotluse läbivaatamiseks artikli 18 tähenduses, võib otsust täitva liikmesriigi pädev kohus või pädev asutus selle poole taotlusel, kelle suhtes täitmist taotletakse:

- a) piirata täitemenetlus tagavate meetmetega;
- b) määrata täitmise tingimuseks kindla suurusega tagatise andmine või
- c) erandlikel asjaoludel täitemenetluse peatada.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 24

Teavitamine

Liikmesriigid teevad koostööd üldsuse ja kutseringkondade teavitamiseks Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlusest, sealhulgas kuludest, eelkõige otsusega nr 2001/470/EÜ loodud tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa kohtute võrgu kaudu.

Artikkel 25

Kohtupädevust, sidevahendeid ja edasikaebamist puudutav teave

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2008 teabe selle kohta:

- a) missugused kohtud on pädevad tegema otsuseid Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses;
- b) millised sidevahendid on vastavalt artikli 4 lõikele 1 Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses lubatud ja kohtutele kättesaadavad;
- c) kas nende menetlusõigus võimaldab vastavalt artiklile 17 kaebamist ning millisele kohtule saab kaebust esitada;
- d) millised on artikli 21 lõike 2 punkti b kohaselt aktsepteeritud keeled ning
- e) milliste ametiasutuste pädevusse kuulub täitmine ning millistel ametiasutustel on pädevus artikli 23 kohaldamise eesmärgil.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist hilisematest muudatustest kõnealustes andmetes.

2. Komisjon teeb lõike 1 kohaselt edastatud teabe üldsusele kättesaadavaks Euroopa Liidu Teatajas avaldamisega ning muude asjakohaste vahenditega.

Artikkel 26

Rakendusmeetmed

Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas seda täiendades, ning mis on seotud lisades osutatud tüüpvormide ajakohastamise ja nende tehniliste muudatustega, võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 27

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 28

Ülevaatamine

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2014 Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele üksikajaliku aruande Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse toimimise kohta, kaasa arvatud artikli 2 lõikes 1 osutatud nõude piirväärtuse. Aruandes antakse hinnang menetluse toimimisele ja see sisaldab laiendatud mõjuhinnangut iga liikmesriigi kohta.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

Strasbourg, 11. juuli 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Sel eesmärgil ja selleks, et võetaks nõuetekohaselt arvesse parimaid tavaid Euroopa Liidus ja et need kajastaks parema õigussüsteemi põhimõtteid, annavad liikmesriigid komisjonile teavet Euroopa väiksemate kohtuvaidluste piiriülese menetlemise toimimise kohta. Nimetatud teave hõlmab kohtukuluseid, menetluse kiirust, tõhusust, kasutamise lihtsust ja liikmesriikide siseseid väiksemate kohtuvaidluste menetlusi.

Komisjon lisab aruandele vajaduse korral kohandamisettepanekud.

Artikkel 29

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009, välja arvatud artikkel 25, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2008.

Nõukogu nimel
eesistuja
M. LOBO ANTUNES

I LISA

EUROOPA VÄIKSEMATE KOHTUVAIDLUSTE MENETLUS

VORM A

NÕUDEVORM

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, artikli 4 lõige 1)

Kohtuasja number (*):

Kohtu poolt vastu võetud: ____/____/____ (*)

(*) Täidab kohus

OLULINE TEAVE

LUGEGE PALUN JUHTNÕÖRE VIIMASEL LEHEKÜLJEL – NEED AITAVAD TEIL KÄESOLEVAST VORMIST ARU SAADA

Keel

Käesolev vorm tuleb täita selle kohtu keeles, kuhu taotlus saadetakse. Vorm on kättesaadav kõikides Euroopa Liidu institutsioonide ametlikes keeltes Euroopa kohtuasjade atlase veebilehel http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm. See võib Teid aidata vormi täitmisel nõutud keeles.

Täiendavad dokumendid

Nõudevormile tuleks vajadusel lisada mis tahes asjakohased täiendavad dokumendid. Siiski ei takista see Teil vajadusel täiendavate tõendite esitamist menetluse jooksul.

Nõudevormi koopia ja nende olemasolul täiendavate dokumentide koopiad toimetatakse vastaspoolele kätte. Vastaspoolel on võimalus neile vastata.

1. Kohus

Sellel väljal tuleks Teil määratleda kohus, kuhu taotluse saadate. Kohut valides tuleks Teil kaaluda kohtualluvuse aluseid. Mittetäielik näitlik nimekiri võimalikest kohtualluvuse alustest on esitatud 4. jaos.

1. Millisele kohtule Te nõude esitate?

1.1. Nimi:

1.2. Tänav ja majanumber / pk:

1.3. Linn või asula ja sihtnumber:

1.4. Riik:

2. Avaldaja

Sellel väljal tuleb Teil ära tuua enda kui avaldaja ning esindaja (kui on) andmed. Teie esindamine advokaadi või mõne muu õigusala esindaja poolt ei ole kohustuslik.

Mõnedes riikides ei pruugi postkastinumbri esitamine aadressina olla piisav ja seetõttu peaksite lisama tänava nime ja numbri koos sihtnumbriga. Juhul, kui see nõue on täitmata, võib dokument jääda kätte toimetamata.

„Muud üksikasjad” võivad sisaldada teavet, mis aitab Teid määratleda, näiteks sünnikuupäev, eriala, positsioon ettevõttes, teatavates liikmesriikides isikukood ja ühingu registrikood.

Kui avaldajaid on rohkem kui üks, kasutage palun lisalehti.

2. *Avaldaja andmed*

- 2.1. Perekonnanimi, eesnimi / ühingu või organisatsiooni nimi:
- 2.2. Tänav ja majanumber / pk:
- 2.3. Linn ja sihtnumber:
- 2.4. Riik:
- 2.5. Telefon: (*)
- 2.6. E-posti aadress: (*)
- 2.7. Avaldaja esindaja (kui on teada) ja kontaktandmed: (*)
- 2.8. Muud andmed: (*)

3. *Vastaspool*

Sellel väljal tuleb Teil ära tuua vastaspoole ja kui tema esindaja (kui on teada) andmed. Vastaspoolet esindamine advokaadi või mõne muu õigusala esindaja poolt ei ole kohustuslik.

Mõnedes liikmesriikides ei pruugi postkastinumbri esitamine aadressina olla piisav ja seetõttu peaksite lisama tänava nime ja numbri koos sihtnumbriga. Juhul, kui see nõue on täitmata, võib dokument jääda kätte toimetamata.

„Muud andmed“ võivad sisaldada teavet, mis aitab isikut määratleda, näiteks sünnikuupäev, eriala, positsioon ettevõttes, teatavates liikmesriikides isikukood ja ühingu registrikood. Kui vastaspooli on rohkem kui üks, kasutage palun lisalehti.

3. *Vastaspoolet andmed*

- 3.1. Perekonnanimi, eesnimi / ühingu või organisatsiooni nimi:
- 3.2. Tänav ja majanumber / pk:
- 3.3. Linn või asula ja sihtnumber:
- 3.4. Riik:
- 3.5. Telefon: (*)
- 3.6. E-posti aadress: (*)
- 3.7. Vastaspoolet esindaja (kui on) ja kontaktandmed: (*)
- 3.8. Muud andmed: (*)

4. *Kohtualluvus*

Taotlus tuleb esitada kohtule, kellele asi allub. Kohtualluvus määratakse kooskõlas nõukogu määruses (EÜ) nr 44/2001 (kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades) sätestatud kohtualluvuse eeskirjadega.

Käesolevas osas on esitatud mittetäielik nimekiri võimalikest kohtualluvuse alustest.

Teavet kohtualluvuse eeskirjade kohta võite leida Euroopa kohtuasjade atlase veebilehelt (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm).

Samuti võite vaadata aadressilt http://ec.europa.eu/civiljustice/glossary/glossary_et.htm kasutatud õigusterminite selgitusi.

(*) Vabatahtlik.

4. Millel põhineb Teie arvates kohtualluvus?

- 4.1. Vastaspoole alaline elu- või asukoht ☐
- 4.2. Tarbija alaline elukoht ☐
- 4.3. Kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku alaline elu- või asukoht ☐
- 4.4. Vaidlusaluse kohustuse täitmise koht ☐
- 4.5. Kahju tekitanud sündmuse toimumiskoht ☐
- 4.6. Kinnisvara asukoht ☐
- 4.7. Poolte kokkuleppel valitud kohus
- 4.8. Muud (täpsustada) _____

5. Kohtuasja piiriülene olemus

Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse kasutamiseks peab Teie juhtumil olema piiriülene olemus. Nõudel on piiriülene olemus, kui vähemalt ühe poole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on liikmesriigis, mis ei ole liikmesriik, kus asub avaldusega tegelev kohus.

5. Kohtuasja piiriülene olemus

- 5.1. Avaldaja alalise elu- või asukoha või peamise elukoha riik: _____
- 5.2. Vastaspoole alalise elu- või asukoha või peamise elukoha riik: _____
- 5.3. Kohtu asukoha liikmesriik: _____

6. Pangarekvisiidid (vabatahtlik)

Väljal 6.1 võite kohut teavitada sellest, mil viisil Te kavatsete maksta taotluse läbivaatamise tasu. Kohtus, kuhu Te oma avalduse saadate, ei ole kõik maksmisviisid tingimata võimalikud. Te peaksite välja selgitama, milliseid makseviise kohus aktsepteerib. Te saate seda teha, võttes ühendust asjaomase kohtuga või tutvudes tsiviil- ja kaubandusasjade Euroopa kohtute võrgu veebilehela <http://ec.europa.eu/civiljustice>.

Kui Te soovite tasuda krediitkaardiga või lubate kohtul debiteerida summa oma pangakontolt, peate käesoleva vormi I liites märkima vajalikud krediitkaardi või pangakonto andmed. I liide on mõeldud ainult teabena kohtu jaoks ja seda ei edastata vastaspoolele.

Väljal 6.2 on Teil võimalus näidata, millisel viisil Te soovite, et vastaspool tasuks Teile võla, näiteks kui vastaspool soovib tasuda kohe, isegi enne kohtuotsuse tegemist. Kui Te soovite, et Teile tasutakse pangaülekandega, märkige vajalikud pangarekvisiidid.

6. Pangarekvisiidid (*)

- 6.1. Kuidas tasute riigilõivu?
- 6.1.1. Pangaülekandega ☐
- 6.1.2. Krediitkaardiga ☐ (palun täitke I liites)
- 6.1.3. Otsekorraldusega oma pangakontolt ☐ (palun täitke I liites)
- 6.1.4. Muu (täpsustage): _____
- 6.2. Millisele kontole soovite, et vastaspool kannaks sissenõutud või määratud summa?
- 6.2.1. Konto omanik: _____
- 6.2.2. Panga nimi (BIC) või muu asjakohane pangakood: _____
- 6.2.3. Konto number / IBAN: _____

7. Nõue

Reguleerimisala. Palun pöörake tähelepanu asjaolule, et Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlusel on piiratud reguleerimisala. Käesoleva menetluse raames ei saa menetleda nõudeid, mille väärtus ületab 2 000 eurot või mis on loetletud määruse (EÜ) nr 861/2007 (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) artiklis 2. Kui Teie nõue ei kuulu nimetatud määruse reguleerimisalasse vastavalt artiklile 2, jätkatakse menetlust pädevas kohtus tavalise tsiviilkohtumenetluse korras. Kui Te ei soovi sel juhul menetlust jätkata, peaksite oma taotluse tagasi võtma.

Rahaline või muu nõue. Te peaksite märkima, kas nõuate raha ja/või midagi muud (mitterahaline nõue), näiteks kaubasaadetist, ja siis täitma vastavalt kas punkti 7.1 ja/või 7.2. Mitterahalise nõude korral märkige palun oma nõude hinnanguline väärtus. Mitterahalise nõude korral peaksite märkima, kas teil on kahju hüvitamiseks subsidiaarne nõue, kui algset nõuet ei ole võimalik rahuldada.

Kui soovite, et Teile hüvitataks kohtukulud (nt tõlkekulud, advokaatide tasud, dokumentide kättetoimetamise kulud jne), peaksite seda märkima punkti 7.3 all. Kohtu poolt hüvitamiseks väljamõistetavad kulud võivad liikmesriigiti erineda. Erinevate liikmesriikide kulude kategooriate üksikasjad leiate tsiviil- ja kaubandusajjade Euroopa kohtute võrgu veebilehelt <http://ec.europa.eu/civiljustice>.

Kui soovite, et Teile hüvitataks lepingujärgsed intressid, näiteks laenult, peaksite ära näitama intressimäära ja intressi kulgema hakkamise kuupäeva. Kohus võib Teie nõudele eduka menetlemise korral välja mõista seadusjärgse intressi. Kui Te soovite intressi sisse nõuda, siis palun märkige see ära ja näidake intressi kulgema hakkamise kuupäev.

7. Teie nõue

☐ 7.1. Rahaline nõue

7.1.1. Põhisumma (v.a intressid ja kulud): _____

7.1.2. Vääring:

☐ Euro (EUR)	☐ Bulgaaria lev (BGN)	☐ Küprose nael (CYP)
☐ Tšehhi kroon (CZK)	☐ Eesti kroon (EEK)	☐ Suurbritannia naelsterling (GBP)
☐ Ungari forint (HUF)	☐ Läti latt (LVL)	
☐ Malta liir (MTL)	☐ Poola zlott (PLN)	☐ Leedu litt (LTL)
☐ Rootsi kroon (SEK)	☐ Slovaki kroon (SKK)	☐ Rumeenia leu (RON)
☐ Muu (täpsustage): _____		

☐ 7.2. Muu nõue:

7.2.1. Palun täpsustage, mida nõuate: _____

7.2.2. Nõude hinnanguline väärtus: _____

Vääring:

☐ Euro (EUR)	☐ Bulgaaria lev (BGN)	☐ Küprose nael (CYP)
☐ Tšehhi kroon (CZK)	☐ Eesti kroon (EEK)	☐ Suurbritannia naelsterling (GBP)
☐ Ungari forint (HUF)	☐ Läti latt (LVL)	
☐ Malta liir (MTL)	☐ Poola zlott (PLN)	☐ Leedu litt (LTL)
☐ Rootsi kroon (SEK)	☐ Slovaki kroon (SKK)	☐ Rumeenia leu (RON)
☐ Muu (täpsustage): _____		

7.3. Kas taotlete menetluse kulude hüvitamist?

7.3.1. Jah ☐

7.3.2. Ei ☐

7.3.3. Kui jah, palun täpsustage milliste kulude, ja näidake seni hüvitatud või tekkinud kulud:

7.4. Kas taotlete intresside hüvitamist?

Jah

☐

Ei

☐

Kui jah, siis kas intress on:

lepingujärgne?

☐

Kui jah, siis täitke punkt 7.4.1

seadusejärgne?

☐

Kui jah, siis täitke punkt 7.4.2

7.4.1. Kui intress on lepingujärgne, siis:

1. määr on:

☐

_____ %

☐

_____ %

üle EKP baasmäära

☐

muu: _____

2. hakkab see kulgema alates: ____/____/____

7.4.2. Kui intress on seadusejärgne, siis

hakkab see kulgema alates: ____/____/____

8. Nõude kirjeldus

Punktis 8.1 kirjeldage palun lühidalt oma nõude sisu.

Punktis 8.2 kirjeldage palun lühidalt asjaomaseid toetavaid tõendeid. Selleks võivad olla näiteks dokumentaalsed tõendid (nt leping, kvititung jne) või tunnistaja suuline või kirjalik ütlus. Palun näidake iga tõendi kohta, millist nõude aspekti see peaks toetama.

Vajadusel kasutage lisalehti.

8. Nõude kirjeldus

8.1. Palun põhjendage oma nõuet, näiteks kirjeldades, mis juhtus, kus ja millal.

8.2. Palun kirjeldage tõendeid, mida soovite esitada oma nõude toetamiseks, ning märkige, kuidas need nõuet toetavad. Kui see on asjakohane, lisage palun vastavad toetavad dokumendid.

8.2.1. Dokumentaalsed tõendid

☐

palun täpsustage allpool

8.2.2. Tunnistajad

☐

palun täpsustage allpool

8.2.3. Muu

☐

palun täpsustage allpool

Kohtuistung. Palun pöörake tähelepanu asjaolule, et Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus on kirjalik menetlus. Te võite kas käesolevas vormis või ka hiljem taotleda kohtuistungil läbiviimist. Kohus võib otsustada viia läbi kohtuistungil, kui ta peab seda kohtuasja õiglaseks menetlemiseks vajalikuks, või ta võib sellest keelduda, pidades silmas kohtuasja kõiki asjaolusid.

8.3. Kas soovite kohtuistungil läbiviimist?

Jah

☐

Ei

☐

Jaatava vastuse korral esitage palun põhjendused: (*)

9. *Kinnitus*

Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud kohtuotsust võib tunnustada ja täita teises liikmesriigis. Kui Te kavatsete taotleda tunnustamist ja täitmist mõnes muus liikmesriigis kui kohtuotsuse teinud kohtu liikmesriigis, võite selles vormis taotleda, et kohus väljastaks pärast seda, kui on Teie kasuks otsuse teinud, kinnituse kohtuotsuse kohta.

9. *Kinnitus*

Palun kohtul väljastada kinnitus kohtuotsuse kohta

Jah ☐

Ei ☐

10. *Kuupäev ja allkiri*

Palun kirjutage viimasele lehele selgelt oma nimi, allkiri ja taotluse kuupäev.

10. *Kuupäev ja allkiri*

Käesolevaga taotlen, et kohus teeks minu nõude põhjal otsuse vastaspoole kahjuks.

Kinnitan, et mulle teadaolevalt on esitatud teave tõene ning edastatud heas usus.

Koht:

Kuupäev: ____/____/____

Nimi ja allkiri:

Nõudevormi liide (vorm A)

Pangarekvisiidid (*) riigilõivu tasumiseks

Konto omanik / krediitkaardi omanik:

Panga nimi, BIC või muu asjakohane pangakood / krediitkaardi väljaandja:

Konto number või IBAN / krediitkaardi number, kehtivusaeg ja turvanumber:

(*) Vabatahtlik.

II LISA

EUROOPA VÄIKSEMATE KOHTUVAIDLUSTE MENETLUS

VORM B

KOHTU TAOTLUS NÕUDEVORMI TÄIENDAMISEKS JA/VÕI PARANDAMISEKS

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, artikli 4 lõige 4)

täidab kohus

Kohtuasja number:

Kohtu poolt vastu võetud: ____/____/____.

1. *Kohus*

1.1. Nimi:

1.2. Tänav ja majanumber / pk:

1.3. Linn ja sihtnumber:

1.4. Riik:

2. *Avaldaja*

2.1. Perekonnanimi, eesnimi / ühingu või organisatsiooni nimi:

2.2. Tänav ja majanumber / pk:

2.3. Linn ja sihtnumber:

2.4. Riik:

2.5. Telefon: (*)

2.6. E-posti aadress: (*)

2.7. Avaldaja esindaja (kui on) ja kontaktandmed: (*)

2.8. Muud andmed: (*)

3. *Vastaspool*

3.1. Perekonnanimi, eesnimi / ühingu või organisatsiooni nimi:

3.2. Tänav ja majanumber / pk:

3.3. Linn ja sihtnumber:

3.4. Riik:

3.5. Telefon: (*)

3.6. E-posti aadress: (*)

3.7. Vastaspole esindaja (kui on) ja kontaktandmed: (*)

3.8. Muud andmed: (*)

(*) Vabatahtlik.

Kohus analüüsis Teie nõudevormi ja leidis, et see ei ole adekvaatne või piisavalt selge või ei ole nõuetekohaselt täidetud: palun täiendage ja/või parandage oma vorm allpool märgitud keeles võimalikult kiiresti ja hiljemalt _____.

Kohus lükkab Teie avalduse vastavalt määruses (EÜ) nr 861/2007 sätestatud tingimustele tagasi, kui Te ei täida ega/või paranda oma avaldust eespool sätestatud tähtpäevaks.

Teie nõudevorm ei ole täidetud sobivas keeles. Palun täitke see ühes järgmistest keeltest:

bulgaaria keel	☐	tšehhi keel	☐	saksa keel	☐
eesti keel	☐	hispaania keel	☐	kreeka keel	☐
prantsuse keel	☐	iiri keel	☐	itaalia keel	☐
läti keel	☐	leedu keel	☐	ungari keel	☐
malta keel	☐	hollandi keel	☐	poola keel	☐
portugali keel	☐	rumeenia keel	☐	slovaki keel	☐
sloveeni keel	☐	soome keel	☐	rootsi keel	☐
inglise keel	☐	Muud: (täpsustage) _____			

Järgmised nõudevormi osad tuleb täiendada ja/või neid parandada vastavalt alltoodud juhisteile:

—
—
—
—

Koht:

Kuupäev: ____/____/____

Allkiri ja/või pitser:

III LISA

EUROOPA VÄIKSEMATE KOHTUVAIDLUSTE MENETLUS

VORM C

VASTUSVORM

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2007 millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, artikli 5 lõiked 2 ja 3)

OLULINE TEAVE JA JUHTNÕÖRID VASTASPOOLELE

Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlust kasutades on Teie vastu on esitatud lisatud nõudevormis toodud nõue.

Te võite vastata, täites käesoleva vormi II osa ning tagastades selle kohtule või mõnel muul nõuetekohasel viisil 30 päeva jooksul pärast seda, kui nõue on Teile koos vastusvormiga kätte toimetatud.

Juhul kui Te ei vasta 30 päeva jooksul, teeb kohus otsuse.

Palun kirjutage vastusvormi lõppu selgelt oma nimi, allkiri ja vastuse kuupäev.

Samuti peaksite lugema nõudevormis esitatud juhtnööre, need võivad aidata Teid vastuse koostamisel.

Keel. Te peaksite nõudele vastama selle kohtu keeles, kes Teile käesoleva vormi saatis.

Vorm on kättesaadav kõikides Euroopa Liidu institutsioonide ametlikes keeltes Euroopa kohtute atlase veebisaidil http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm, see võib teid aidata vormi täitmisel nõutud keeles.

Kohtuistung. Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus on kirjalik menetlus. Võite siiski taotleda kohtuistungi läbiviimist. Kohtuasja asjaolusid silmas pidades võib kohus taotlusest keelduda.

Tõendavad dokumendid. Võite nimetada võimalikke tõendusvahendeid ja kui see on asjakohane, lisada tõendavaid dokumente.

Vastunõue. Kui soovite esitada nõude avaldaja vastu (vastunõue), peaksite täitma ja lisama eraldi vormi A, mille leiате internetist aadressil http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/fillinginformation_et.htm või saate selle kohtult, kes Teile käesoleva vormi saatis. Vastunõudes peetakse Teid avaldajaks.

Andmete parandamine. Samuti võite teavet enda kohta ise parandada või täiendada (nt kontaktandmed, esindaja jne) osas 6 „Muu teave”.

Lisaruum. Vajadusel kasutage lisalehti.

I osa (täidab kohus)

Avaldaja nimi:

Vastaspoole nimi:

Kohus:

Nõue:

Kohtuasja number:

II osa (täidab vastaspool)

1. Kas Te nõustute nõudega?

Jah ☐Ei ☐Osaliselt ☐

Kui vastasite „ei” või „osaliselt”, palun esitage põhjused:

Nõue jääb väljapoole Euroopa väiksemate kohtuasjade menetluse reguleerimisala. ☐

palun täpsustage allpool

Muu ☐

palun täpsustage allpool

2. Kui Te nõudega ei nõustu, kirjeldage palun tõendeid, mida soovite esitada nõude vaidlustamiseks. Palun märkige, kuidas need Teie vastust toetavad. Kui see on asjakohane, peaksite lisama vastavad toetavad dokumendid.

2.1. Dokumentaalsed tõendid ☐ palun täpsustage allpool2.2. Tunnistajad ☐ palun täpsustage allpool2.3. Muu ☐ palun täpsustage allpool

3. Kas soovite kohtuistungi läbiviimist?

Jah ☐Ei ☐

Jaatava vastuse korral esitage palun põhjendused: (*)

4. Kas taotlete menetluse kulude hüvitamist?

4.1. Jah ☐4.2. Ei ☐

4.3. Kui jah, palun täpsustage millised kulud, ja võimalusel näidake siiani hüvitatud või tekkinud kulud:

5. Kas Te soovite esitada vastunõuet?

5.1. Jah ☐5.2. Ei ☐

5.3. Kui jah, täitke palun eraldi vorm A ja lisage see vastunõudele.

6. Muu teave (*)

7. Kuupäev ja allkiri

Kinnitan, et mulle teadaolevalt on esitatud teave tõene ning edastatud heas usus.

Koht: _____

Kuupäev: ____/____/____

Nimi ja allkiri:

(*) Vabatahtlik.

IV LISA

EUROOPA VÄIKSEMATE KOHTUVAIDLUSTE MENETLUS

VORM D

KINNITUS EUROOPA VÄIKSEMATE KOHTUVAIDLUSTE MENETLUSE RAAMES TEHTUD
KOHTUOTSUSE KOHTA

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, artikli 20 lõige 2)

täidab kohus

1. *Kohus*
 - 1.1. Nimi:
 - 1.2. Tänav ja majanumber / pk:
 - 1.3. Linn ja sihtnumber:
 - 1.4. Riik:
2. *Avaldaja*
 - 2.1. Perekonnanimi, eesnimi / ühingu või organisatsiooni nimi:
 - 2.2. Tänav ja majanumber / pk:
 - 2.3. Linn ja sihtnumber:
 - 2.4. Riik:
 - 2.5. Telefon: (*)
 - 2.6. E-posti aadress: (*)
 - 2.7. Avaldaja esindaja (kui on) ja kontaktandmed: (*)
 - 2.8. Muud andmed: (*)
3. *Vastaspool*
 - 3.1. Perekonnanimi, eesnimi / ühingu või organisatsiooni nimi:
 - 3.2. Tänav ja majanumber / pk:
 - 3.3. Linn ja sihtnumber:
 - 3.4. Riik:
 - 3.5. Telefon: (*)
 - 3.6. E-posti aadress: (*)
 - 3.7. Vastaspooles esindaja (kui on) ja kontaktandmed: (*)
 - 3.8. Muud andmed: (*)

(*) Vabatahtlik.

4. Kohtuotsus: —

4.1. Kuupäev:

4.2. Kohtuasja number:

4.3. Kohtuotsuse sisu:

4.3.1. Kohus on otsustanud, et _____ peab maksma _____

1) Põhinõue:

2) Intress:

3) Kulud:

4.3.2. Kohus on otsustanud, et _____ peab _____.

(Juhul, kui kohtuotsuse tegi apellatsioonikohus, või kohtuotsuse läbivaatamise korral.)

Käesolev kohtuotsus asendab ____/____/____ tehtud kohtuotsuse, kohtuasja number _____, ja kõik varasemad kinnitused.

KÄESOLEVAT OTSUST TUNNUSTATAKSE JA TÄIDETAKSE TEISTES LIIKMESRIIKIDES, ILMA ET OLEKS VAJA TÄIDETAVAKS TUNNISTAMIST JA ILMA VÕIMALUSETA SELLE TUNNUSTAMIST VAIDLUSTADA.

Koht: _____

Kuupäev: ____/____/____

Allkiri ja/või pitser

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 862/2007,**11. juuli 2007,****mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 311/76 võõrtöötajaid käsitleva statistika koostamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Justiits- ja siseministrite nõukogu 28.–29. mai 2001. aasta järeldustes oldi ühise analüüsi ning rände ja varjupaigastatistika paranenud vahetamise põhjal seisukohal, et statistika parandamiseks on vajadus ühtse ja tervikliku raamistiku järele.

(2) 2003. aasta aprillis avaldas komisjon teatise nõukogule ja Euroopa Parlamendile, kus sätestatakse rändevaldkonna ühenduse statistika kogumise ja analüüsi tegevuskava. See hõlmas mitmeid olulisi muutusi, mille abil parandada statistika terviklikkust ja ühtlustatust. Tegevuskava kohaselt oli komisjoni eesmärk teha ettepanek õigusaktiks ühenduse rände- ja varjupaigastatistika kohta.

(3) 19. ja 20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu istungil jõuti järeldusele, et Euroopa Liidu rände ja varjupaiga valdkonda hõlmava teabe kogumiseks ja analüüsiks on vaja märksa tõhusamaid vahendeid.

(4) Euroopa Parlament juhtis oma 6. novembri 2003. aasta resolutsioonis ⁽³⁾ eespool nimetatud komisjoni teatise kohta tähelepanu, et on vaja õigusakte tagamaks igakülgse

statistika koostamine õiglase ja tõhusa ühenduse rändepoliitika edendamiseks. Resolutsiooniga toetatakse komisjoni kavatsust teha ettepanek õigusaktiks rände- ja varjupaigastatistika kohta.

(5) Euroopa Liidu laienemine on toonud geograafilise ja poliitilise lisamõõtmega rändega seotud nähtuste skaalale. See on loonud ka täiendava vajaduse täpse, ajakohase ja ühtlustatud statistilise teabe järele. Lisaks on olemas kasvav vajadus statistilise teabe järele, mis hõlmaks migrantide kutseala, haridust, oskusi ja tegevusvaldkonda.

(6) Ühtlustatud ja võrreldav ühenduse rände- ja varjupaigastatistika on ülimalt oluline ühenduse rännet ja varjupaika ning isikute vaba liikumist käsitleva õiguskorra ja poliitika arendamiseks ja järelevalveks.

(7) Varjupaika ja rännet käsitlevat statistilise teabe vahetust ning ühenduse statistika kogumist ja väljaandmist on vaja tõhustada, sest siiani on see toimunud suuliste kokkulepete alusel.

(8) On ülimalt oluline, et ühenduse õigusaktide ja poliitika arengu järelevalveks ja rakendamiseks on olemas teave kogu Euroopa Liidus. Kehtiv tava ei taga kõikidel juhtudel piisavalt ühtsete andmete regulaarset, õigeaegset ja kiiret esitamist ja levitamist.

(9) Käesolev määrus ei hõlma hinnanguid liikmesriikides ebaseaduslikult elavate isikute arvu kohta. Liikmesriigid ei peaks esitama komisjonile (Eurostat) selliseid hinnanguid või andmeid selliste inimeste kohta, kuigi kõnealused isikud võib kaasata rahvastiku olukorra uuringutesse.

(10) Võimaluse korral on käesolevas määruses kasutatud määratlused võetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni soovitustest rahvusvahelise rände statistika kohta, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni soovitustest rahva- ja eluaseme loenduse kohta ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piirkonnas või EÜ õigusaktidest, ning neid tuleks asjakohaste menetluste järgi ajakohastada.

⁽¹⁾ ELT C 185, 8.8.2006, lk 31.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2007. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT C 83 E, 2.4.2004, lk 94.

- (11) Ühenduse uute vajaduste tõttu rände ja varjupaiga valdkonna statistika osas on aegunud nõukogu 9. veebruari 1976. aasta määrus (EMÜ) nr 311/76 võõrtöötajaid käsitleva statistika koostamise kohta ⁽¹⁾.

- (12) Seepärast tuleks määrus (EMÜ) nr 311/76 kehtetuks tunnistada.

- (13) Kuna liikmesriigid ei saa käesoleva määruse eesmärki, milleks on üldiste statistiliste standardite loomine rännet ja rahvusvahelist kaitset käsitleva võrreldava statistika koostamiseks, piisaval määral saavutada ja see on meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (14) Nõukogu 17. veebruari 1997. aasta määrus (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistika kohta ⁽²⁾ on käesoleva määruse sätete raamistikuks. Eelkõige nõuab ühenduse statistika koostamine vastavust erapooletuse, usaldusväärsuse, objektiivsuse, teadusliku sõltumatuse, tasuvuse ja andmete konfidentsiaalsuse standarditele.

- (15) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.

- (16) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitus määratlusi ajakohastada, otsustada andmete rühmitamise ja täiendavate jaotuste üle ning kehtestada täpsuse ja kvaliteedi standardite eeskirjad. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid ja täiendada käesolevat määrust, lisades uusi vähemolulisi sätteid, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrollliga regulatiivmenetlusele.

- (17) Statistikaprogrammi komiteega, mis on loodud nõukogu 19. juuni 1989. aasta otsusega 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee), ⁽⁴⁾ on nimetatud otsuse artikli 3 kohaselt konsulteeritud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Määrusega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ühenduse statistika kogumiseks ja koostamiseks järgmistes valdkondades:

- a) sisseränne liikmesriikide territooriumile ja väljaränne liikmesriikide territooriumilt, kaasa arvatud liikumine ühe liikmesriigi territooriumilt teise liikmesriigi territooriumile ning liikumine liikmesriigi ja kolmanda riigi territooriumi vahel;
- b) tavaliselt liikmesriigi territooriumil elava isiku kodakondsus ja sünniriik;
- c) sisserändega seotud liikmesriikide haldus- ja kohtumenetlused: elamisloa andmine, kodakondsus, varjupaik ja muud rahvusvahelise kaitse vormid ning ebaseadusliku sisserände ennetamine.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „alaline elukoht” — koht, kus isik tavaliselt veedab oma igapäevast puhkeaega, välja arvatud ajutised äraolekud vaba aja sisustamiseks, puhkuseks, sõprade ja sugulaste külastamiseks, äritegevuseks, raviks või religioosseks palverännakuks, või selle puudumisel seaduslik või registreeritud elukoht;
- b) „sisseränne” — tegevus, mille käigus isik asub alaliselt elama liikmesriigi territooriumile perioodiks, mis on, või on eeldatavalt, vähemalt kaksteist kuud, olles eelnevalt alaliselt elanud teises liikmesriigis või kolmandas riigis;
- c) „väljaränne” — tegevus, mille käigus isik, kes on eelnevalt alaliselt elanud liikmesriigi territooriumil, lõpetab alalise elamise liikmesriigis perioodiks mis on, või on eeldatavalt, vähemalt kaksteist kuud;
- d) „kodakondsus” — eriline õiguslik side üksikisiku ja tema riigi vahel, mis on omandatud sünnijärgselt või naturalisatsiooni korras kas avalduse või valiku alusel, abielludes või mõnel muul viisil vastavalt siseriiklikele õigusaktidele;

⁽¹⁾ EÜT L 39, 14.2.1976, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 52, 22.2.1997, lk 1. Määrust on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽⁴⁾ EÜT L 181, 28.6.1989, lk 47.

- e) „sünniriik” — ema elukohariik (võimaluse korral praegustes piirides) sünni ajal või selle puudumisel riik (võimaluse korral praegustes piirides), kus sünd toimus;
- f) „sisserändaja” — isik, kes rändab sisse;
- g) „väljarändaja” — isik, kes rändab välja;
- h) „pikaajaline elanik” — pikaajaline elanik nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta ⁽¹⁾ artikli 2 punkti b tähenduses;
- i) „kolmanda riigi kodanik” — iga isik, kes ei ole ühenduse kodanik asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses, kaasa arvatud kodakondsuseta isikud;
- j) „rahvusvahelise kaitse taotlus” — rahvusvahelise kaitse taotlus nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/83/EÜ miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta ⁽²⁾ artikli 2 punkti g tähenduses;
- k) „pagulasseisund” — pagulasseisund direktiivi 2004/83/EÜ artikli 2 punkti d tähenduses;
- l) „täiendava kaitse seisund” — täiendava kaitse seisund direktiivi 2004/83/EÜ artikli 2 punkti f tähenduses;
- m) „pereliikmed” — pereliikmed nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määruse (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest ⁽³⁾ artikli 2 punkti i tähenduses;
- n) „ajutine kaitse” — ajutine kaitse nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiivi 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel ⁽⁴⁾ artikli 2 punkti a tähenduses;
- o) „saatjata alaealine” — saatjata alaealine direktiivi 2004/83/EÜ artikli 2 punkti i tähenduses;
- p) „välispiirid” — välispiirid Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) ⁽⁵⁾ artikli 2 punkti 2 tähenduses;
- q) „kolmandate riikide kodanikud, kellel keelatakse territooriumile siseneda” — kolmandate riikide kodanikud, kellel keelatakse välispiiril territooriumile siseneda, sest nad ei vasta kõigile määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 5 lõikes 1 sätestatud territooriumile sisenemise nõuetele ega kuulu kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 4 osutatud isikute kategooriatesse;
- r) „kolmandate riikide kodanikud, kes leiti ebaseaduslikult territooriumil viibimas” — kolmandate riikide kodanikud, kes leitakse ametlikult liikmesriigi territooriumil ja kes ei vasta või enam ei vasta selles liikmesriigis viibimise või elamise tingimustele;
- s) „ümberasumine” — kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku üleviimine tema rahvusvahelise kaitse ja püsiva lahenduse vajaduste hindamise põhjal liikmesriiki, kus tal lubatakse elada kindla õigusliku staatusega.
2. Liikmesriigid annavad komisjonile (Eurostat) aru hinnangu ja muude siseriiklikel määratlustel põhineva statistika kohandamise meetodite kasutamisest ja tõenäolisest mõjust, et vastata lõikes 1 esitatud ühtlustatud määratlustele.
3. Võrdlusaastal 2008 võib käesoleva määruse kohaselt komisjonile (Eurostat) esitatud statistika põhineda alternatiivsetel (siseriiklikel) määratlustel. Sellisel juhul teatavad liikmesriigid need alternatiivsed määratlused komisjonile (Eurostat).
4. Kui liikmesriik ei ole kohustatud järgima lõike 1 määratlustes viidatud õigusakte, peaks see liikmesriik esitama käesoleva määruse alusel nõutud statistikaga võrreldava statistika, kui seda on võimalik esitada olemasolevate õigus- ja/või haldusmenetluste kohaselt.

Artikkel 3

Statistika rahvusvahelise rände, alalise rahvastiku ja kodakondsuse saamise kohta

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) statistika järgmistest arvude kohta:

a) liikmesriigi territooriumile saabuvad sisserändajad liigitatuna järgmiselt:

i) kodakondsuse rühmad vanuse ja soo kaupa;

ii) sünniriigi rühmad vanuse ja soo kaupa;

iii) eelmise alalise elukohariigi rühmad vanuse ja soo kaupa;

⁽¹⁾ ELT L 16, 23.1.2004, lk 44.

⁽²⁾ ELT L 304, 30.9.2004, lk 12.

⁽³⁾ ELT L 50, 25.2.2003, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12.

⁽⁵⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

b) liikmesriigi territooriumilt lahkuvad väljarändajad liigitatuna järgmiselt:

- i) kodakondsuste rühmade kaupa;
- ii) vanuse kaupa;
- iii) soo kaupa;
- iv) järgmise alalise elukoha riikide rühmade kaupa;

c) isikud, kelle alaline elukoht võrdlusperioodi lõpus on liikmesriigis, liigitatuna järgmiselt:

- i) kodakondsuse rühmad vanuse ja soo kaupa;
- ii) sünniriigi rühmad vanuse ja soo kaupa;

d) isikud, kelle alaline elukoht on liikmesriigi territooriumil ja kes on omandanud võrdlusaasta jooksul liikmesriigi kodakondsuse, kuid on omanud enne muu liikmesriigi või kolmanda riigi kodakondsust või on olnud kodakondsuseta, liigitatuna vanuse ja soo kaupa ning vastavalt asjaomase isiku eelnevale kodakondsusele või kodakondsuseta olemisele.

2. Lõikes 1 nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendriaastale ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kaheteistkümne kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu. Esimene võrdlusaasta on 2008.

Artikkel 4

Statistika rahvusvahelise kaitse kohta

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) statistika järgmiste arvude kohta:

- a) isikud, kes on võrdlusperioodi jooksul esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse või on taotlusele hõlmatud pereliikmetena;
- b) isikud, kelle kohta on võrdlusperioodi lõpuks esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, mida vaatab läbi asjaomane riiklik ametiasutus;
- c) võrdlusperioodi jooksul tagasivõetud rahvusvahelise kaitse taotlused.

Statistika on jaotatud vanuse ja soo ning asjaomaste isikute kodakondsuse kaupa. Nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendrikuule ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kahe kuu jooksul pärast võrdluskuu lõppu. Esimene võrdluskuu on 2008. aasta jaanuar.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) statistika järgmiste arvude kohta:

- a) isikud, keda hõlmavad esimese astme otsused, millega lükkatakse tagasi rahvusvahelise kaitse taotlused, nagu otsused, millega loetakse taotlused vastuvõetamatuks või põhjendamatuks, ning prioriteetselt ja kiirendatud korras tehtud otsused, mille haldus- või kohtuasutused on teinud võrdlusperioodi jooksul;
- b) isikud, keda hõlmavad esimese astme otsused pagulasseisundi andmise või äravõtmise kohta, mille haldus- või kohtuasutused on teinud võrdlusperioodi jooksul;
- c) isikud, keda hõlmavad esimese astme otsused täiendava kaitse seisundi andmise või äravõtmise kohta, mille haldus- või kohtuasutused on teinud võrdlusperioodi jooksul;
- d) isikud, keda hõlmavad esimese astme otsused ajutise kaitse andmise või äravõtmise kohta, mille haldus- või kohtuasutused on teinud võrdlusperioodi jooksul;
- e) isikud, keda hõlmavad muud esimese astme otsused, millega antakse või tühistatakse riigis viibimise luba siseriikliku rahvusvahelise kaitse alase õiguse alusel humanitaarsetel põhjustel ja mille haldus- või kohtuasutused on teinud võrdlusperioodi jooksul.

Statistika on jaotatud vanuse ja soo ning asjaomaste isikute kodakondsuse kaupa. Nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina kolmele kalendrikuule ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kahe kuu jooksul pärast võrdlusperioodi lõppu. Esimene võrdlusperiood on 2008. aasta jaanuar kuni märts.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) statistika järgmiste arvude kohta:

- a) rahvusvahelise kaitse taotlejad, keda pädev siseriiklik ametiasutus peab võrdlusperioodi jooksul saatjata alaealisteks;
- b) isikud, keda hõlmavad lõplikud otsused, mis lükkavad tagasi rahvusvahelise kaitse taotlused, nagu otsused, millega loetakse taotlused vastuvõetamatuks või põhjendamatuks, ning prioriteetselt ja kiirendatud korras tehtud otsused, mille haldus- või kohtuasutused on teinud edasikaebamise või läbivaatamise käigus võrdlusperioodi jooksul;
- c) isikud, keda hõlmavad lõplikud otsused pagulasseisundi andmise või äravõtmise kohta, mille haldus- või kohtuasutused on teinud edasikaebamise või läbivaatamise käigus võrdlusperioodi jooksul;

- d) isikud, keda hõlmavad lõplikud otsused täiendava kaitse andmise või äravõtmise kohta, mille haldus- või kohtuasutused on teinud edasikaebamise või läbivaatamise käigus võrdlusperioodi jooksul;
- e) isikud, keda hõlmavad lõplikud otsused ajutise kaitse andmise või äravõtmise kohta, mille haldus- või kohtuasutused on teinud edasikaebamise või läbivaatamise käigus võrdlusperioodi jooksul;
- f) isikud, keda hõlmavad muud lõplikud otsused, mille haldus- või kohtuasutused on teinud edasikaebamise või läbivaatamise käigus võrdlusperioodi jooksul, et anda või tühistada riigis viibimise luba humanitaarsetel põhjustel siseriikliku rahvusvahelise kaitse alase õiguse alusel;
- g) isikud, kellele on antud võrdlusperioodi jooksul luba elada liikmesriigis siseriikliku või ühenduse ümberasumiskava raamistikus, kui sellist kava kõnealuses liikmesriigis kohaldatakse.

Statistika on jaotatud vanuse ja soo ning asjaomaste isikute kodakondsuse kaupa. Nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendriaastale ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kolme kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu. Esimene võrdlusaasta on 2008.

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) järgmise statistika määruse (EÜ) nr 343/2003 ja komisjoni 2. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1560/2003, millega kehtestatakse üksik-asjalikud rakenduseeskirjad määrusele (EÜ) nr 343/2003 (¹) kohaldamise kohta:

- a) varjupaigataotleja tagasivõtmis- või vastuvõtmistaotluste arv;
- b) sätted, millel punktis a nimetatud taotlused põhinevad;
- c) punktis a nimetatud taotlustele vastuseks tehtud otsused;
- d) punktis c nimetatud otsustega kaasnenud üleandmistest arv;
- e) teabe saamiseks esitatud palvete arv.

Nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendriaastale ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kolme kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu. Esimene võrdlusaasta on 2008.

(¹) ELT L 222, 5.9.2003, lk 3.

Artikkel 5

Statistika ebaseadusliku riiki sisenemise ja riigis viibimise ennetamise kohta

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) statistika järgmistest arvude kohta:

- a) kolmandate riikide kodanikud, kellele keelati liikmesriiki siseneda ühenduse välispiiril;
- b) kolmandate riikide kodanikud, kes leiti siseriiklike sisserände seaduste alusel ebaseaduslikult viibimas liikmesriigi territooriumil.

Punkti a kohane statistika on jaotatud vastavalt määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 13 lõikele 5.

Punkti b kohane statistika on jaotatud vanuse ja soo ning asjaomaste isikute kodakondsuse kaupa.

2. Lõikes 1 nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendriaastale ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kolme kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu. Esimene võrdlusaasta on 2008.

Artikkel 6

Statistika kolmandate riikide kodanike elamislubade ja elamise kohta

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) järgmise statistika:

- a) kolmandate riikide kodanikele väljastatud elamislubade arv liigitatuna järgmiselt:
 - i) võrdlusperioodil välja antud esmakordsed elamisloa liigitatuna kodakondsuse, elamisloa andmise põhjuse ja elamisloa kehtivusaja alusel;
 - ii) võrdlusperioodil välja antud elamisloa isikutele, kes muutsid oma sisserändaja seisundit või riigis viibimise põhjust, liigitatuna kodakondsuse, elamisloa andmise põhjuse ja elamisloa kehtivusaja alusel;
 - iii) võrdlusperioodi lõpus kehtivad elamisloa (välja antud elamislubade arv, mis ei ole tühistatud ega kehtivusaega ületanud) liigitatuna kodakondsuse, elamisloa andmise põhjuse ja elamisloa kehtivusaja alusel;

- b) pikaajaliste elanike arv võrdlusperioodi lõpus liigitatuna kodakondsuse alusel.

2. Kui liikmesriikide õigus ja haldustava võimaldavad erilisi pikaajalisi viisid või sisseandajate seisundit, mis antakse elamisloa asemel, peab nende viiside ja lubade arv sisalduma lõikes 1 nõutud statistikas.

3. Lõikes 1 nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendriaastale ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kuue kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu. Esimene võrdlusaasta on 2008.

Artikkel 7

Statistika tagasipöördumiste kohta

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostat) järgmise statistika:

- a) nende kolmandate riikide kodanike arv, kes leiti ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumil viibimas ja kelle kohta on olemas haldus- või kohtuotsus või akt, mis konstateerib või deklareerib nende ebaseaduslikku riigis viibimist ja millega kohustatakse neid liikmesriigi territooriumilt lahkuma, liigitatuna asjaomaste isikute kodakondsuse kaupa;
- b) nende kolmandate riikide kodanike arv, kes on liikmesriigi territooriumilt pärast punktis a osutatud haldus- või kohtuotsust või akti tegelikult lahkunud, liigitatuna tagasi saadetud isikute kodakondsuse kaupa.

2. Lõikes 1 nimetatud statistika vastab võrdlusperioodina ühele kalendriaastale ning see esitatakse komisjonile (Eurostat) kolme kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu. Esimene võrdlusaasta on 2008.

3. Lõikes 1 nimetatud statistika ei hõlma kolmandate riikide kodanikke, kes antakse ühelt liikmesriigilt teisele liikmesriigile üle määrusega (EÜ) nr 343/2003 ja määrusega (EÜ) nr 1560/2003 kehtestatud mehhanismi alusel.

Artikkel 8

Täiendavad jaotused

1. Komisjon võib võtta vastu järgnevalt esitatud täiendavate jaotuste määratlemisega seotud meetmed järgmise statistika kohta:

- a) kogu artiklis 4 nõutud statistika järgmine jaotus:
 - i) taotluse esitamise aasta;
- b) artikli 4 lõikes 4 nõutud statistika järgmine jaotus:
 - i) nende isikute arv, keda puudutab taotlus, otsus või üleandmine;

c) artikli 5 lõike 1 punktis a nõutud statistika järgmine jaotus:

i) vanus;

ii) sugu;

d) artikli 5 lõike 1 punktis b nõutud statistika järgmine jaotus:

i) kinnipidamise põhjused;

ii) kinnipidamise koht;

e) artiklis 6 nõutud statistika järgmine jaotus:

i) aasta, mil elamisluba esmakordselt välja anti;

ii) vanus;

iii) sugu;

f) artiklis 7 nõutud statistika järgmine jaotus:

i) lahkuma kohustava otsuse või akti põhjus;

ii) vanus;

iii) sugu.

2. Lõikes 1 mainitud täiendavad jaotused esitatakse ainult eraldi, mitte ristliigitusena koos vastavalt artiklitele 4–7 nõutud jaotustega.

3. Otsustamaks, kas on vaja täiendavaid jaotusi, arvestab komisjon teabevajadust ühenduse poliitika arendamiseks ja järelevalveks ning võtab arvesse asjaomaste andmeallikate kättesaadavust ja nendega seotud kulusid.

Läbirääkimisi täiendavate jaotuste üle, mis võivad olla vajalikud artiklite 4–7 kohaldamiseks, alustatakse hiljemalt 20. augustil 2009. Täiendavate jaotuste rakendamise kõige varasem võrdlusaasta on 2010.

Artikkel 9

Andmeallikad ja kvaliteedistandardid

1. Statistika põhineb järgmistel andmeallikatel vastavalt nende kättesaadavusele liikmesriikides ja kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavadega:

a) haldus- ja õigusmeetmete dokumendid;

b) haldusmeetmete registrid;

- c) isikute või mõnede alarühmade registrid;
- d) loendused;
- e) valikuuringud;
- f) muud asjaomased allikad.

Statistikaprotsessi osana võib kasutada teaduslikult põhjendatud ja põhjalikult dokumenteeritud statistilisi hindamismeetodeid.

2. Liikmesriigid annavad komisjonile (Eurostat) aru kasutatud andmeallikatest, allikate valikukriteeriumidest ja andmeallikate mõjust statistika kvaliteedile ja kasutatud hindamismeetoditest ning teavitavad komisjoni (Eurostat) nendes tehtud muudatustest.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile tema taotluse korral kogu teabe, mis on vajalik statistilise teabe kvaliteedi, võrreldavuse ja täielikkuse hindamiseks.

4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni (Eurostat) viivitamatult muudatustest ja parandustest määruse alusel esitatavas statistikas ning muutustest meetodikas ja kasutatud andmeallikates.

5. Andmete edastamiseks sobivate vormingute määramisega seotud meetmed võetakse vastu vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele.

Artikkel 10

Rakendusmeetmed

1. Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed, eeskirjade sätestamine andmete edastamiseks sobivate vormingute kohta vastavalt artiklile 9, võetakse vastu vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele.
2. Järgmised meetmed, mis on vajalikud käesoleva määruse rakendamiseks ja mõeldud selle vähemoluliste sätete muutmiseks muu hulgas selle täiendamise teel, võetakse vastu vastavalt artikli 11 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele:
 - a) artikli 2 lõikes 1 sätestatud määratluste ajakohastamine;

- b) artikli 3 lõikes 1 sätestatud sünniriigi rühmade, eelmise või järgmise alalise elukohariigi rühmade ja kodakondsuse rühmade kategooriate määramine;
- c) artikli 6 lõike 1 punktis a sätestatud loa andmise põhjuste kategooriate määramine;
- d) artiklis 8 sätestatud muutujatele kohaldatavate täiendavate jaotuste ja jaotustasemetega määramine;
- e) täpsuse ja kvaliteedi standardite eeskirjade kehtestamine.

Artikkel 11

Komitee

1. Rakendusmeetmete vastuvõtmisel abistab komisjoni otsusega 89/382/EMÜ, Euratom asutatud statistikaprogrammi komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklit 5 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 12

Aruanne

Hiljemalt 20. augustil 2012 ja seejärel iga kolme aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaselt koostatud statistikat ja selle kvaliteeti käsitleva aruande.

Artikkel 13

Kehtetuks tunnistamine

Käesolevaga tunnistatakse määrus (EMÜ) nr 311/76 kehtetuks.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. juuli 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
M. LOBO ANTUNES

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 863/2007,

11. juuli 2007,

millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2007/2004 kõnealuse mehhanismiga seoses ning reguleeritakse külalisametnike ülesandeid ja volitusi

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti a ja artiklit 66,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 26. oktoobril 2004 vastu määruse (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta ⁽²⁾ („agentuur”).

(2) Ilma et see piiraks asutamislepingu artikli 64 lõike 2 ning määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklite 7 ja 8 kohaldamist, võib liikmesriik, kes vajab oma välispiiril täiendavat tehnilist ja operatiivabi, taotleda agentuurilt abi koordinatsiooni- ja teostamisküsimustes, kui olukord on seotud mitme liikmesriigiga.

(3) Välispiiri tõhus haldamine piiril toimuva kontrolli ning patrull- ja vaatlustegevuse kaudu aitab võidelda ebaseadusliku sissevõtmise ja inimkaubandusega ning vältida ohtu liikmesriikide sisejulgeolekule, avalikule korrale, rahvatervisele ja rahvusvahelistele suhetele. Piirivalve ei ole üksnes nende liikmesriikide huvides, kelle välispiiril seda teostatakse, vaid kõigi sisepiiridel piirivalve kaotanud liikmesriikide huvides.

(4) Välispiiri kontrolli eest vastutavad liikmesriigid. Võttes arvesse surveolukordi, mida liikmesriikidel tuleb oma välispiiridel aeg-ajalt lahendada, eelkõige seoses välispiiridele massiliselt saabuvate kolmandate riikide kodanikega, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile siseneda, võib osutada vajalikuks abistada liikmesriike, andes neile asjakohaseid ja piisavaid vahendeid, eelkõige personali.

(5) Praegusi võimalusi anda Euroopa tasandil tõhusat praktikat abi seoses isikute kontrollimisega välispiiril ning välispiiril toimuva patrull- ja vaatlustegevusega peetakse ebapiisavaks, eelkõige juhul, kui liikmesriigid on sattunud olukorda, kus massiliselt saabub kolmandate riikide kodanikke, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile siseneda.

(6) Seetõttu peaks liikmesriigil olema võimalus oma piirivalveteenistuse abistamiseks taotleda agentuuri raames teiste liikmesriikide asjaomase väljaõppega ekspertidest koosneva piirivalve kiirreageerimisrühmade ajutist lähetamist oma territooriumile. Piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamine aitab suurendada liikmesriikide vahelist solidaarsust ja vastastikust abistamist.

(7) Piiratud aja jooksul abi osutavate piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamine peaks toimuma erakorralistes ja kiireloomulistes olukordades. Sellised olukorrad võivad tekkida siis, kui liikmesriiki ähvardab riigi territooriumile ebaseaduslikult siseneda üritavate kolmandate riikide kodanike massiline sissevool, mis nõuab viivitamatuid meetmeid ning mille puhul piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamine aitaks olukorrale tulemuslikult reageerida. Piirivalve kiirreageerimisrühmad ei ole kavandatud osutama pikaajalist abi.

(8) Piirivalve kiirreageerimisrühmad sõltuvad kavandatud ülesannetest, kättesaadavusest ja lähetuste sagedusest. Tõhusa toimimise tagamiseks peaksid liikmesriigid tegema kättesaadavaks kohase arvu piirivalvureid („kiirreageerimisreservi”), mis peegeldab eelkõige nende enda piirivalveorganisatsioonide spetsialiseerumist ja suurust. Seetõttu peaksid liikmesriigid määruse kohaldamise tõhususe suurendamiseks looma siseriiklikud ekspertide kiirreageerimisreservid. Agentuur peaks arvesse võtma liikmesriikide erinevat suurust ja nende piirivalveorganisatsioonide tehnilist spetsialiseerumist.

(9) Paljude liikmesriikide parimad tavad näitavad, et kättesaadavaks tehtud piirivalvurite profiilide (oskused ja kvalifikatsioonid) teadmine enne lähetamist aitab märkimisväärselt kaasa operatsioonide kavandamise ja läbiviimise tõhususele. Agentuur peaks seetõttu määrama kindlaks piirivalve kiirreageerimisrühmade kasutusse antavate piirivalvurite profiili ja koguarvu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 26. aprilli 2007. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 349, 25.11.2004, lk 1.

- (10) Piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks tuleks luua mehhanism, mis annab nii agentuurile kui liikmesriikidele piisava paindlikkuse ning tagab, et operatsioonid viiakse läbi tõhususe ja tulemuslikkuse kõrgel tasemel.
- (11) Agentuur peaks muu hulgas koordineerima piirivalve kiirreageerimisrühmade koosseisu, koolitust ja lähetamist. Seetõttu on määrusesse (EÜ) nr 2007/2004 vaja lisada uued sätted, mis käsitlevad agentuuri rolli seoses nende rühmadega.
- (12) Kui liikmesriiki ähvardab riigi territooriumile ebaseaduslikult siseneda üritavate kolmandate riikide kodanike massiline sissevool või seal on muu siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord, võib ta loobuda piirivalvurite tegemisest lähetamise eesmärgil kättesaadavaks.
- (13) Tõhusaks koostööks liikmesriikide piirivalvuritega peaksid rühmade liikmed taotluse esitanud liikmesriigi territooriumil lähetuses viibimise ajal olema võimelised täitma välispiiril toimuva isikute kontrollimise ning patrull- ja vaatlustegevusega seotud ülesandeid.
- (14) Lisaks sellele tuleks tõhustada agentuuri koordineeritavaid ühisoperatsioone, võimaldades teiste liikmesriikide külalisametnikel täita ajutiselt välispiiril toimuva isikute kontrollimise ning patrull- ja vaatlustegevusega seotud ülesandeid.
- (15) Seepärast on määrusesse (EÜ) nr 2007/2004 vaja lisada uued sätted, mis käsitlevad liikmesriigi taotlusel selle territooriumile agentuuri raames lähetatavate külalisametnike ülesandeid ja volitusi.
- (16) Käesolev määrus aitab kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 562/2006 (millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad))⁽¹⁾ korrektsele kohaldamisele. Sellega seoses ei tohiks rühmade liikmed ja külalisametnikud piiril toimuva kontrolli ning patrull- ja vaatlustegevuse puhul diskrimineerida kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Kõik meetmed, mis nad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võtavad, peaksid olema proportsionaalsed asjaomaste meetmete eesmärkidega.
- (17) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse põhimõtteid, mida tunnustatakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Määrust tuleks kohaldada kooskõlas rahvusvahelise kaitse ning mitteväljasaatmise põhimõttest tulenevate liikmesriikide kohustustega.
- (18) Käesolevat määrust tuleks kohaldada, järgides täielikult rahvusvahelisest mereõigusest tulenevaid kohustusi, eelkõige seoses otsingu- ja päästetegevusega.
- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁽²⁾ kohaldatakse käesoleva määruse kohaldamisel liikmesriikides toimuva isikuandmete töötlemise suhtes.
- (20) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* selliste sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (21) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* selliste sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A (koostoimes nõukogu otsuste 2004/849/EÜ⁽⁵⁾ ja 2004/860/EÜ⁽⁶⁾ artikli 4 lõikega 1) osutatud valdkonda.

⁽¹⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁵⁾ Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsus 2004/849/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist (ELT L 368, 15.12.2004, lk 26).

⁽⁶⁾ Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsus 2004/860/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist (ELT L 370, 17.12.2004, lk 78).

- (22) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole talle siduv ega tema suhtes kohaldatav. Kuna käesolev määrus arendab edasi Schengeni *acquis'* d Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise alusel, peaks Taani otsustama kõnealuse protokolliga artikli 5 kohaselt kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäevast, kas ta võtab selle oma siseriiklikku õigusesse üle või mitte.
- (23) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) ⁽¹⁾ ei osale. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik määruse vastuvõtmises ning see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (24) Käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'* selliste sätete edasiarendamist, milles Iirimaa vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) ⁽²⁾ ei osale. Seetõttu ei osale Iirimaa määruse vastuvõtmises ning see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (25) Käesoleva määruse artikli 6 lõigete 8 ja 9 sätted, mis viitavad Schengeni infosüsteemile antavale juurdepääsule, põhinevad Schengeni *acquis'* l või on sellega seotud mõnel muul viisil 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 ja 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva määrusega luuakse piirivalve kiirreageerimisrühmade (edaspidi „rühmad”) näol mehhanism piiratud aja jooksul kiire operatiivabi osutamiseks taotluse esitanud liikmesriigile, kes on sattunud kiireloomulisse ja erakorralisse surveolukorda seoses välispiirile massiliselt saabuvate kolmandate riikide kodanikega, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile siseneda. Lisaks sellele määratletakse käesolevas määruses rühmade liikmete poolt mujal kui nende päritoluliikmesriigi territooriumil toimuvate operatsioonide käigus täidetavad ülesanded ja nende kasutatavad volitused.

⁽¹⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽²⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

2. Käesoleva määrusega muudetakse määrust (EÜ) nr 2007/2004 seoses lõikes 1 osutatud mehhanismi kehtestamisega ning eesmärgiga määratleda teises liikmesriigis läbiviidavates ühisoperatsioonides ja katseprojektides osalevate liikmesriikide piirivalvurite poolt täidetavad ülesanded ja nende kasutatavad volitused.

3. Taotluse esitanud liikmesriigile osutatakse vajalikku tehnilist abi kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklitega 7 ja 8.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks pagulaste ja rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute õigusi, eelkõige seoses mitteväljasaatmise põhimõttega.

I PEATÜKK

PIIRIVALVE KIIRREAGEERIMISRÜHMAD

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „agentuur” — Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiridel tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur;
- 2) „rühmade liikmed” — muude liikmesriikide kui vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid, kes teenivad piirivalve kiirreageerimisrühmades;
- 3) „taotluse esitanud liikmesriik” — liikmesriik, kelle pädevad asutused esitavad agentuurile taotluse piirivalve kiirreageerimisrühma lähetamiseks oma territooriumile;
- 4) „vastuvõttev liikmesriik” — liikmesriik, kelle territooriumil toimub piirivalve kiirreageerimisrühma lähetus;
- 5) „päritoluliikmesriik” — liikmesriik, kelle piirivalvur on kiirreageerimisrühma liige.

Artikkel 4

Piirivalve kiirreageerimisrühmade koosseis ja lähetamine

1. Rühmade koosseisu määrab kindlaks agentuur vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8b, nagu seda on muudetud käesoleva määrusega. Nende lähetamist reguleeritakse selle määruse artikliga 8d.

2. Agentuuri haldusnõukogu teeb agentuuri tegevdirektori ettepanekul kolmeneljandikulise häälteenamusega otsuse liikmesriikide poolt rühmade käsutusse antavate piirivalvurite profiili ja koguarvu (kiirreageerimisreservi) kohta. Sama menetlust kohaldatakse kiirreageerimisreservi kuuluvate piirivalvurite profiili ja koguarvu osas tehtavate mis tahes järgnevate muudatuste suhtes. Liikmesriigid annavad kiirreageerimisreservi oma panuse siseriiklike ekspertide kiirreageerimisreservide kaudu, tuginedes erinevatele määratletud profiilidele ja nimetades nõutavatele profiilidele vastavaid piirivalvureid.

3. Liikmesriigid teevad agentuuri taotluse korral piirivalvurid lähetamise eesmärgil kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord. Päritoluliikmesriik on jätkuvalt sõltumatu ametnike valiku ja nende lähetuse kestusega seotud küsimustes.

4. Lõikes 1 osutatud tegevustega seotud kulud kannab agentuur vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8h.

Artikkel 5

Piirivalve kiirreageerimisrühmadele antavad korraldused

1. Rühmade lähetuses viibimise ajal annab neile korraldusi vastuvõttev liikmesriik vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklis 8e osutatud operatiivkavale.

2. Agentuur võib vastuvõtvale liikmesriigile teatada määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklis 8g osutatud kontaktametniku kaudu oma arvamuse korralduste kohta. Kui ta seda teeb, võtab vastuvõttev liikmesriik nimetatud arvamust arvesse.

3. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikliga 8g osutab vastuvõttev liikmesriik agentuuri kontaktametnikule vajalikku abi, sealhulgas tagab tema täieliku juurdepääsu rühmadele igal ajal nende lähetuses viibimise jooksul.

Artikkel 6

Rühmade liikmete volitused ja ülesanded

1. Rühmade liikmetel on pädevus täita kõiki ülesandeid ja kasutada kõiki volitusi kontrolli või patrull- ja vaatlustegevuse teostamiseks piiril kooskõlas määrusega (EÜ) nr 562/2006 ning mis on vajalikud selle määruse eesmärkide täitmiseks. Iga lähetuse üksikasjad täpsustatakse asjaomase lähetuse operatiivkavas vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8e.

2. Rühmade liikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel igati inimväärikust. Kõik nende ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võetavad meetmed on proportsionaalsed asjaomaste meetmete eesmärkidega. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel ei diskrimineeri rühmade liikmed kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

3. Rühmade liikmed võivad oma ülesandeid täita ja volitusi kasutada üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul.

4. Rühmade liikmed kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel oma vormiriietust. Nad kannavad vormiriietusel sinist Euroopa Liidu ja agentuuri sümbboolikaga käesidet, mis näitab nende osalemist rühmade lähetamises. Et vastuvõtva liikmesriigi asutustel ja kodanikel oleks rühmade liikmeid võimalik tuvastada, kannavad nad igal ajal endaga kaasas artiklis 8 ettenähtud akrediteerimisdokumenti, mille nad nõudmise korral esitavad.

5. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võivad rühmade liikmed kanda päritoluliikmesriigi õigusaktide kohaselt lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja varustust. Vastuvõttev liikmesriik võib siiski keelata teatud teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise, eeldusel et selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt kohaldatakse sama keeldu liikmesriigi enda piirivalvurite suhtes. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmade lähetamist agentuurile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Agentuur teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.

6. Rühmade liikmed võivad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel tarvitada jõudu, sealhulgas teenistusrelvi, laskemoona ja varustust, päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul, vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite juuresolekul ning kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

7. Erandina lõikest 6 võib teenistusrelvi, laskemoona ja varustust kasutada õigustatud enesekaitseks ning rühmade liikmete või teiste isikute õigustatud kaitseks kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

8. Käesoleva määruse kohaldamiseks võib vastuvõttev liikmesriik anda rühmade liikmetele loa kasutada oma siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase, mis on vajalikud kontrolli või patrull- ja vaatlustegevuse teostamiseks piiril. Rühmade liikmed kasutavad üksnes sellist teavet, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste kasutamiseks vajalik. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmade lähetamist agentuurile, milliseid siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase võib kasutada. Agentuur teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.

9. Lõikes 8 osutatud konsulteerimine viiakse läbi kooskõlas ühenduse õiguse ja vastuvõtva liikmesriigi andmekaitsealaste õigusaktidega.

10. Määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 13 kohaseid otsuseid sisenemiskeelu kohta teevad üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid.

Artikkel 7

Rühmade liikmete staatus, õigused ja kohustused

1. Rühmade liikmed on jätkuvalt oma päritoluliikmesriigi piirivalvurid ning päritoluliikmesriik maksab nende töötasu.

2. Artikli 4 kohaselt kiirreageerimisreservi jaoks kättesaadavaks tehtud piirivalvurid osalevad kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikliga 8c nende ülesannete ja volituste jaoks asjakohasel täiendkoolitusel ning agentuuri korraldataval korralistel õppustel.

3. Piirivalvurid saavad vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8h agentuuri korraldatud koolitusel ja õppustel osalemise ajal ning lähetamisperioodil päevaraha, mis hõlmab majutuskulusid.

Artikkel 8

Akrediteerimisdokument

1. Agentuur väljastab koostöös vastuvõtva liikmesriigiga rühmade liikmetele dokumendi, mis on koostatud vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles ja mõnes teises Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles ning mis võimaldab tuvastada rühmade liikmete isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita artikli 6 lõikes 1 osutatud ülesandeid ja volitusi. Dokument sisaldab järgmisi andmeid rühma liikme kohta:

- a) nimi ja kodakondsus;
- b) auaste ja
- c) hiljuti tehtud digitaalfoto.

2. Rühma lähetuse lõppemisel tagastatakse dokument agentuurile.

Artikkel 9

Kohaldatav õigus

1. Artikli 6 lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel järgivad rühmade liikmed ühenduse õigust ja vastuvõtva liikmesriigi õigusakte.

2. Artikli 6 lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel kohaldatakse rühmade liikmete suhtes nende päritoluliikmesriigi distsiplinaarmedeid.

3. Teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmist ja kasutamist ning jõu tarvitamist käsitlevad erieeskirjad on sätestatud artikli 6 lõigetes 5, 6 ja 7.

4. Tsiviil- ja kriminaalvastutust käsitlevad erieeskirjad on sätestatud vastavalt artiklites 10 ja 11.

Artikkel 10

Tsiviilvastutus

1. Kui rühmade liikmed tegutsevad vastuvõtvas liikmesriigis, vastutab see liikmesriik vastavalt oma õigusaktidele nende poolt ametiülesannete täitmisel põhjustatud kahju eest.

2. Kui selline kahju on põhjustatud raskest hooletusest või tahtlikust kuritarvitusest, võib vastuvõttev liikmesriik pöörduda päritoluliikmesriigi poole, et lasta päritoluliikmesriigil hüvitada summad, mis ta on maksnud ohvritele või nende asjaomastele õigustatud isikutele.

3. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, loobub iga liikmesriik kõigist nõuetest vastuvõtva liikmesriigi või muu liikmesriigi suhtes tema poolt kantud kahju eest, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

4. Iga liikmesriikide vaheline lõigete 2 ja 3 kohaldamisega seotud vaidlus, mida ei ole võimalik lahendada nendevaheliste läbirääkimistega, esitatakse lahendamiseks Euroopa Ühenduste Kohtule vastavalt asutamislepingu artiklile 239.

5. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, kannab agentuur selle seadmetele läheduse ajal põhjustatud kahjuga seotud kulud, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

Artikkel 11

Kriminaalvastutus

Rühmade lähetuste ajal käsitatakse rühmade liikmeid samaväärselt vastuvõtva liikmesriigi ametnikega seoses kuritegudega, mis nad võivad sooritada või mis võidakse sooritada nende vastu.

II PEATÜKK

MÄÄRUSE (EÜ) NR 2007/2004 MUUTMINE

Artikkel 12

Muudatused

Määrust (EÜ) nr 2007/2004 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõige 4 jäetakse välja.

2. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 1a

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „liikmesriikide välispiir” — liikmesriikide maa- ja merepiir ning nende lennujaamad ja meresadamad, mille suhtes kehtivad isikute poolt välispiiri ületamist käsitlevad ühenduse õiguse sätted;
- 2) „vastuvõttev liikmesriik” — liikmesriik, kelle territooriumil toimub piirivalve kiirreageerimisrühma lähetus või ühisoperatsioon või katseprojekt;
- 3) „päritoluliikmesriik” — liikmesriik, kelle piirivalvur on rühma liige või külalisametnik;
- 4) „rühmade liikmed” — muude liikmesriikide kui vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid, kes teenivad piirivalve kiirreageerimisrühmas;
- 5) „taotluse esitanud liikmesriik” — liikmesriik, kelle pädevad asutused esitavad agentuurile taotluse piirivalve kiirreageerimisrühma lähetamiseks oma territooriumile;
- 6) „külalisametnikud” — ühisoperatsioonides ja katseprojektides osalevad piirivalveametnikud, kes on pärit muudest liikmesriikidest kui vastuvõttev liikmesriik.”

3. Artikli 2 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„g) lähetab liikmesriikidesse piirivalve kiirreageerimisrühmad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 863/2007, millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2007/2004 kõnealuse mehhanismiga seoses ning reguleeritakse külalisametnike ülesandeid ja volitusi (”).

(“) ELT L 199, 31.7.2007, lk 30.”

4. Artikli 8 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Agentuur võib omandada välispiiri kontrolliks ja valveks vajalikke tehnilisi seadmeid, mida selle eksperdid piirivalve kiirreageerimisrühmade raames lähetuse ajal kasutavad.”

5. Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 8a

Piirivalve kiirreageerimisrühmad

Sellise liikmesriigi taotlusel, kes on sattunud kiireloomulisse ja erakorralisse surveolukorda eelkõige seoses välispiirile massiliselt saabuvate kolmandate riikide kodanikega, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile siseneda, võib agentuur vastavalt määruse (EÜ) nr 863/2007 artiklile 4 lähetada piiratud aja jooksul taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile asjakohaseks ajavahemikuks ühe või mitu piirivalve kiirreageerimisrühma (edaspidi „rühm(ad)”).

Artikkel 8b

Piirivalve kiirreageerimisrühmade koosseis

1. Artiklis 8a kirjeldatud olukorras teatavad liikmesriigid agentuuri taotlusel viivitamata nende piirivalveametnike arvu, nimed ja profiilid, kelle nad saavad teha viie päeva jooksul rühma liikmetena kättesaadavaks. Liikmesriigid teevad agentuuri taotluse korral piirivalvurid lähetamiseks kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord.

2. Lähetusse saadetava rühma koosseisu määramisel võtab tegevdirektor arvesse taotluse esitanud liikmesriigis esinevaid konkreetseid asjaolusid. Rühm moodustatakse kooskõlas artiklis 8e osutatud operatiivkavaga.

Artikkel 8c

Koolitus ja õppused

Agentuur pakub määruse (EÜ) nr 863/2007 artikli 4 lõikes 2 osutatud kiirreageerimisreservi kuuluvatele piirivalvuritele nende ülesannete ja volituste jaoks asjakohast koolitust ja korraldab kõnealustele piirivalvuritele korralisi õppusi vastavalt agentuuri iga-aastases töökavas osutatud täiendkoolituse ja õppuste ajakavale.

*Artikkel 8d***Rühmade lähetamise menetlus**

1. Taotlus rühma lähetamiseks vastavalt artiklile 8a sisaldab olukorra kirjeldust ning lähetuse võimalikke eesmärgi ja eeldatavaid vajadusi. Vajadusel võib tegevdirektor saata agentuuri eksperte taotluse esitanud liikmesriigi välispiirile olukorda hindama.

2. Tegevdirektor teavitab viivitamata haldusnõukogu liikmesriigi taotlusest rühmade lähetamiseks.

3. Otsuse tegemisel liikmesriigi taotluse kohta võtab tegevdirektor arvesse agentuuri riskianalüüsi tulemusi ja taotluse esitanud liikmesriigi või mõne muu liikmesriigi edastatud muud asjakohast teavet.

4. Tegevdirektor teeb otsuse rühmade lähetamise kohta võimalikult kiiresti ja hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Tegevdirektor teavitab samaaegselt taotluse esitanud liikmesriiki ja haldusnõukogu sellest otsusest kirjalikult. Otsuses esitatakse peamised põhjused, millel see põhineb.

5. Kui tegevdirektor otsustab lähetada ühe või mitu rühma, koostavad agentuur ja taotluse esitanud liikmesriik viivitamata operatiivkava kooskõlas artikliga 8e.

6. Niipea kui operatiivkava on kokku lepitud, teatab tegevdirektor liikmesriikidele rühmadesse lähetatavate piirivalvurite nõutava arvu ja profiilid. See teave esitatakse kirjalikult artikli 8f kohaselt määratud riiklikele kontaktpunktidele ning selles märgitakse lähetamise kuupäev. Lisatakse ka operatiivkava koopia.

7. Kui tegevdirektor puudub või ei saa agentuuri töös osaleda, võtab rühmade lähetamise otsuseid vastu tegevdirektori asetäitja.

8. Liikmesriigid teevad agentuuri taotluse korral piirivalvurid lähetamiseks kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord.

9. Rühmade lähetamine toimub hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates operatiivkava kokkuleppimisest tegevdirektori ja taotluse esitanud liikmesriigi vahel.

*Artikkel 8e***Operatiivkava**

1. Tegevdirektor ja taotluse esitanud liikmesriik lepivad kokku operatiivkava, milles määratakse kindlaks rühmade lähetamise täpsed tingimused. Operatiivkava sisaldab järgmist:

- a) olukorra kirjeldus, töömeetodid ning lähetuse eesmärgid, sealhulgas operatiiveesmärk;
- b) rühmade lähetuse eeldatav kestus;
- c) rühmade lähetuse geograafiline vastutusalala taotluse esitanud liikmesriigis;
- d) rühmade liikmete ülesannete ja neile antavate erikorralduste kirjeldus, sealhulgas vastuvõtvas liikmesriigis lubatud andmebaaside kasutamine ning lubatud teenistustelval, laskemoon ja varustus;
- e) rühmade koosseis;
- f) vastuvõtvas liikmesriigis rühmadega koostöö tegemise eest vastutavate piirivalvurite nimed ja auastmed (eelkõige nende piirivalvurite nimed ja auastmed, kes lähetuse ajal rühmadele korraldusi annavad) ning rühmade koht käsuliinis;
- g) tehniline varustus, mida vastavalt artiklile 8 kasutatakse rühmade lähetuse ajal.

2. Operatiivkavas mis tahes muudatuste või kohanduste tegemiseks on vaja nii tegevdirektori kui taotluse esitanud liikmesriigi nõusolekut. Agentuur saadab muudetud või kohandatud operatiivkava koopia viivitamata osalevatele liikmesriikidele.

*Artikkel 8f***Riiklik kontaktpunkt**

Liikmesriigid määravad riikliku kontaktpunkti agentuuriga suhtlemiseks kõigis rühmi käsitlevates küsimustes. Riikliku kontaktpunktiga on võimalik igal ajal ühendust võtta.

*Artikkel 8g***Kontaktametnik**

1. Tegevdirektor määrab agentuuri töötajate seast ühe või mitu eksperti, kes lähetatakse kontaktametnikuks. Tegevdirektor teavitab vastuvõtvat liikmesriiki kontaktametniku määramisest.

2. Kontaktametnik tegutseb rühmade lähetuse kõigis aspektides agentuuri nimel. Eelkõige teeb kontaktametnik järgmist:

- a) peab ühendust agentuuri ja vastuvõtva liikmesriigi vahel;

- b) peab ühendust agentuuri ja rühmade liikmete vahel, pakkudes agentuuri nimel abi kõikides rühmadesse lähendamise tingimusi käsitlevates küsimustes;
- c) jälgib operatiivkava nõuetekohast rakendamist;
- d) annab agentuurile aru rühmade lähetamise kõikide aspektide kohta.

3. Kooskõlas artikli 25 lõike 3 punktiga f võib agentuuri tegevdirektor volitada agentuuri kontaktametnikku osutama abi operatiivkava täitmise ja rühmade lähetamise küsimustes mis tahes lahkavamusele lahenduse leidmisel.

4. Oma ülesannete täitmisel järgib kontaktametnik ainult agentuuri korraldusi.

Artikkel 8h

Kulud

1. Agentuur katab täielikult järgmised kulud, mille liikmesriigid on kandnud seoses oma piirivalvurite kättesaadavaks tegemisega artiklites 8a ja 8c osutatud eesmärkidel:

- a) päritoluliikmesriigist vastuvõtvasse liikmesriiki ning vastuvõtvast liikmesriigist päritoluliikmesriiki reisimisega seotud kulud;
- b) vaktsineerimisega seotud kulud;
- c) erikindlustusega seotud kulud;
- d) tervishoiuga seotud kulud;
- e) päevarahad, sealhulgas majutuskulud;
- f) agentuuri tehniliste seadmetega seotud kulud.

2. Haldusnõukogu kehtestab üksikasjalikud eeskirjad rühmade liikmetele päevarahade maksmise kohta."

6. Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Küalisametnike volitused ja ülesanded

1. Küalisametnikel on pädevus täita kõiki ülesandeid ja kasutada kõiki volitusi kontrolli või valve teostamiseks piiril kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 562/2006 (millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad)) (*) ning mis on vajalikud selle määruse eesmärkide täitmiseks.

2. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel järgivad küalisametnikud ühenduse õigust ja vastuvõtva liikmesriigi õigusakte.

3. Küalisametnikud võivad oma ülesandeid täita ja volitusi kasutada üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul.

4. Küalisametnikud kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel oma vormiriietust. Nad kannavad vormiriietusel sinist Euroopa Liidu ja agentuuri sümboolikaga käesidet, mis näitab nende osalemist ühisoperatsioonis või katseprojekti. Et vastuvõtva liikmesriigi asutustel ja kodanikel oleks küalisametnikke võimalik tuvastada, kannavad nad igal ajal endaga kaasas artiklis 10a ettenähtud akrediteerimisdokumenti, mille nad nõudmise korral esitavad.

5. Erandina lõikest 2 võivad küalisametnikud oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel kanda päritoluliikmesriigi õigusaktide kohaselt lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja varustust. Vastuvõttev liikmesriik võib siiski keelata teatud teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise, eeldusel et selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt kohaldatakse sama keeldu liikmesriigi enda piirivalvurite suhtes. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne küalisametnike lähetamist agentuurile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Agentuur teeb kõnealuse teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

6. Erandina lõikest 2 võivad küalisametnikud oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel tarvitada jõudu, sealhulgas teenistusrelvi, laskemoona ja varustust, päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul, vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite juuresolekul ning kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

7. Erandina lõikest 6 võib teenistusrelvi, laskemoona ja varustust kasutada õigustatud enesekaitseks ning küalisametnike või teiste isikute õigustatud kaitseks kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

8. Käesoleva määruse kohaldamiseks võib vastuvõttev liikmesriik anda küalisametnikele loa kasutada oma siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase, mis on vajalikud kontrolli või valve teostamiseks piiril. Küalisametnikud kasutavad üksnes sellist teavet, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste kasutamiseks vajalik. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne küalisametnike lähetamist agentuurile, milliseid siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase võib kasutada. Agentuur teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.

9. Lõikes 8 osutatud konsulteerimine viiakse läbi kooskõlas ühenduse õiguse ja vastuvõtva liikmesriigi andmekaitsealaste õigusaktidega.

10. Määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 13 kohaseid otsuseid sisenemiskeelu kohta teevad üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid.

Artikkel 10a

Akrediteerimisdokument

1. Agentuur väljastab koostöös vastuvõtva liikmesriigiga külalisametnikele dokumendi, mis on koostatud vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles ja mõnes teises Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles ning mis võimaldab tuvastada külalisametnike isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita artikli 10 lõikes 1 osutatud ülesandeid ja volitusi. Dokument sisaldab järgmisi andmeid külalisametniku kohta:

- a) nimi ja kodakondsus;
- b) auaste ja
- c) hiljuti tehtud digitaalfoto.

2. Ühisoperatsiooni või katseprojekti lõppemisel tagastatakse dokument agentuurile.

Artikkel 10b

Tsiviilvastutus

1. Kui külalisametnikud tegutsevad vastuvõttas liikmesriigis, vastutab see liikmesriik vastavalt oma õigusaktidele nende poolt ametiülesannete täitmisel põhjustatud kahju eest.

2. Kui selline kahju on põhjustatud raskest hooletusest või tahtlikust kuritarvitusest, võib vastuvõttev liikmesriik pöörduda päritoluliikmesriigi poole, et lasta päritoluliikmesriigil hüvitada summad, mis ta on maksnud ohvritele või nende asjaomastele õigustatud isikutele.

3. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, loobub iga liikmesriik kõigist nõuetest vastuvõtva liikmesriigi või muu liikmesriigi suhtes tema poolt kantud kahju eest, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

Käesolev määrus on Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. juuli 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

4. Iga liikmesriikide vaheline lõigete 2 ja 3 kohaldamisega seotud vaidlus, mida ei ole võimalik lahendada nende vaheliste läbirääkimistega, esitatakse lahendamiseks Euroopa Ühenduste Kohtule vastavalt asutamislepingu artiklile 239.

5. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, kannab agentuur selle varustusele lähetuse ajal põhjustatud kahjuga seotud kulud, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

Artikkel 10c

Kriminaalvastutus

Ühisoperatsiooni või katseprojekti lähetuste ajal käsitatakse külalisametnikke samaväärselt vastuvõtva liikmesriigi ametnikega seoses kuritegudega, mis nad võivad sooritada või mis võidakse sooritada nende vastu.

(*) ELT L 105, 13.4.2006, lk 1."

III PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 13

Hindamine

Komisjon hindab käesoleva määruse kohaldamist ühe aasta möödumisel selle jõustumisest ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, vajadusel koos ettepanekutega käesoleva määruse muutmiseks.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Nõukogu nimel
eesistuja
M. LOBO ANTUNES

LISA**Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus**

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutavad, et juhul kui tekib pakiline ja erakorraline surve välispiiridele, mis nõuab piirivalve kiirreageerimisrühma sekkumist, ja kui Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (FRONTEX) eelarves ei ole selleks piisavalt rahalisi vahendeid, tuleks uurida kõiki rahastamise tagamise võimalusi. Komisjon kontrollib erakorraliselt kiiresti, kas vahendeid saaks ümber paigutada. Kui on vaja eelarvapädevate institutsioonide otsust, algatab komisjon kooskõlas finantsmääruse sätetega, täpsemalt selle artiklitega 23 ja 24, menetluse, et kindlustada õigeaegselt mõlema eelarvapädeva institutsiooni otsus vahendite kohta, millest FRONTEXit piirivalve kiirreageerimisrühma lähetamiseks täiendavalt rahastatakse. Küsimuse kiireloomulisust arvestades kohustuvad eelarvapädevad institutsioonid tegutsema nii kiiresti kui võimalik.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 864/2007,**11. juuli 2007,****lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma II”)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 punkti c ja artiklit 67,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, arvestades lepituskomitee poolt 25. juunil 2007. aastal heakskiidetud ühist teksti ⁽²⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühendus on seadnud eesmärgiks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala säilitamise ja arendamise. Sellise ala järkjärguliseks loomiseks peaks ühendus piiriülese toimega tsiviilasjade osas tehtava õiguslase koostöö raames võtma vajalikke meetmeid sel määral, mil see on vajalik siseturu nõuetekohaseks toimimiseks.
- (2) Asutamislepingu artikli 65 punkti b kohaselt hõlmavad need meetmed selliseid meetmeid, mis edendavad liikmesriikides seaduste ja kohtualluvuse konflikti suhtes kohaldatavate eeskirjade kokkusobivust.
- (3) Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobri 1999 Tampere kohutumisel kinnitati kohtuotsuste ja õigusasutuste muude otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtet kui tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö nurgakivi ning kutsuti nõukogu ja komisjoni võtma vastu meetmete programmi vastastikuse tunnustamise põhimõtte elluviimiseks.
- (4) Nõukogu võttis 30. novembril 2000. aastal vastu komisjoni ja nõukogu ühisprogrammi, mis käsitleb meetmeid tsiviil- ja kaubandusajades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamiseks ⁽³⁾. Programmis määratletakse kollisiooninormide harmoneerimisega seotud meetmed kui meetmed, mis hõlbustavad kohtuotsuste vastastikust tunnustamist.

- (5) Euroopa Ülemkogu poolt 5. novembril 2004 vastu võetud Haagi programmis ⁽⁴⁾ kutsuti lepinguväliste võlasuhetega seotud kollisiooninormide („Rooma II”) osas aktiivselt tööd jätkama.

- (6) Selleks et muuta kohtuvaidluste tulemused prognoositavaks, parandada õiguskindlust ja kohtuotsuste vaba liikumist, loob siseturu nõuetekohane toimimine vajaduse selle järele, et liikmesriikide kollisiooninormid sisaldaksid samu pidemeid kohaldatava õiguse kindlaksmääramiseks, olenemata sellest, millises riigis on kohtule hagi esitatud.

- (7) Käesoleva määruse reguleerimisala ja sätted peaksid olema kooskõlas nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades ⁽⁵⁾ („Brüsseli I määrus”) ning lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatavat õigust reguleerivate õigusaktidega.

- (8) Käesolevat määrust tuleks kohaldada igat liiki kohtus.

- (9) *Acta iure imperii* tõttu tekkivad nõuded peaksid hõlmama nõudeid riigi nimel tegutsevate ametiisikute vastu ning ametivõimude, sealhulgas avalikult ametisse nimetatud ametnike vastutust. Seetõttu tuleks need küsimused käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta.

- (10) Perekondlikud suhted peaksid hõlmama abielu- ja hõimlussuhteid ning otse- ja küljoones sugulust. Artikli 1 lõikes 2 osutatud abielu ja teiste perekondlike suhetega samalaadset mõju omavate suhete mõistet tuleks tõlgendada kooskõlas juhtumiga tegeleva kohtu liikmesriigi õigusega.

- (11) Lepinguväliste võlasuhete mõiste erineb liikmesriigiti. Seetõttu tuleks käesolevas määruses lepinguväliseid võlasuhteid käsitada iseseisva mõistena. Käesolevas määruses sätestatud kollisiooninormid peaksid hõlmama ka riskivastutusel põhinevaid lepinguväliseid võlasuhteid.

- (12) Kohaldatav õigus peaks samuti hõlmama lepinguvälise kahjuga seotud vastutusvõimet.

⁽¹⁾ ELT C 241, 28.9.2004, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 6. juuli 2005. aasta arvamus (ELT C 157 E, 6.7.2006, lk 371), nõukogu 25. septembri 2006. aasta ühine seisukoht (ELT C 289 E, 28.11.2006, lk 68) ja Euroopa Parlamendi 18. jaanuari 2007. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teataja* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 10. juuli 2007. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ja nõukogu 28. juuni 2007. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT C 12, 15.1.2001, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 53, 3.3.2005, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

- (13) Ühtsete normidega, mida kohaldatakse olenemata sellest, millisele õigusele nad viitavad, võib vältida ühenduse vaidluspoolte vahelise konkurentsi moonutamise ohtu.
- (14) Õiguskindluse nõue ja üksikjuhtumite õiglase kohtlemise vajadus on õiguse valdkonna olulised osad. Käesoleva määrusega sätestatakse pidemed, mis on nimetatud eesmärkide saavutamiseks kõige kohasemad. Seetõttu nähakse käesolevas määruks ette nii üldnorm kui ka erinormid ja teatud sätetes nn vabastusklausel, mis võimaldab erandit nimetatud normidest, kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et kahju õigusvastane tekitamine on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne teise riigiga. See normide kogum loob seega kollisiooninormide paindliku raamistikku. Ühtlasi võimaldab see juhtumiga tegeleva kohtul käsitleda üksikjuhtumeid asjakohasel viisil.
- (15) *Lex loci delicti commissi* on peaaegu kõigis liikmesriikides lepinguväliste võlasuhetega seotud kollisiooninormide lahendamise aluspõhimõtteks, kuid kui juhtumi asjaolud jagunevad mitme riigi vahel, kohaldatakse põhimõtet praktikas erinevalt. Selline olukord tekitab õiguskindlusetust.
- (16) Ühtsed normid peaksid suurendama kohtuotsuste prognoositavust ning tagama mõistliku tasakaalu väidetavalt vastutava isiku ja kahju kannatanud isiku huvide vahel. Seos riigiga, kus tekkis otsene kahju (*lex loci damni*), tasakaalustab väidetavalt vastutava isiku ja kahju kannatanud isiku huve ning kajastab samuti kaasaegset lähenemisviisi tsiviilvastutusele ja riskivastutuse süsteemide arendamisele.
- (17) Kohaldatav õigus tuleks määrata kindlaks lähtuvalt kahju tekkimise kohast, olenemata sellest, millises riigis või riikides võivad ilmned kaudsed tagajärjed. Näiteks isiku-kahju ja varakahju puhul peaks kahju tekkimise riigiks olema riik, kus isikukahju tekkis või kus vara kahjustati.
- (18) Käesoleva määruse üldnormiks peaks olema artikli 4 lõikes 1 sätestatud *lex loci damni*. Artikli 4 lõiget 2 tuleks käsitada erandina nimetatud üldpõhimõttest, millega luuakse eriseos juhiks, kui poolte harilik viibimiskoht on samas riigis. Artikli 4 lõiget 3 tuleks käsitada vabastusklauslina artikli 4 lõigetest 1 ja 2, kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et kahju õigusvastane tekitamine on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne teise riigiga.
- (19) Erinormid tuleks sätestada juhul, kui erilist laadi kahju õigusvastase tekitamise puhul ei ole üldnormiga võimalik saavutada erinevate huvide vahelist mõistlikku tasakaalu.
- (20) Tootja vastutusega seoses peaks kollisiooninorm täitma kaasaegse kõrgtehnoloogilise ühiskonnaga seotud ohtude õiglase hajutamise, tarbijate tervise kaitsmise, innovatsiooni stimuleerimise, moonutusteta konkurentsi tagamise ja kaubanduse hõlbustamise eesmäärke. Nimetatud eesmäärke silmas pidades on tasakaalustatud lahenduseks pidemete kaskaadsüsteemi loomine koos prognoositavust käsitleva klausliga. Esmajärjekorras võetakse arvesse selle riigi õigust, kus kahju tekkimise ajal on kahju kannatanud isiku harilik viibimiskoht, tingimusel et asjaomast toodet turustati kõnealuses riigis. Kaskaadsüsteemi teisi elemente kasutatakse juhul, kui toodet kõnealuses riigis ei turustatud, ilma et see piiraks artikli 4 lõike 2 kohaldamist, ning juhul, kui esineb ilmselgelt tihedam seos mõne teise riigiga.
- (21) Artiklis 6 sisalduv erinorm ei ole artikli 4 lõikes 1 sätestatud üldnormi erand, vaid pigem selle täpsustus. Kõlvatu konkurentsi küsimustes peaks kollisiooninorm kaitsma konkurente, tarbijaid ja avalikkust ning tagama turumajanduse nõuetekohase toimimise. Neid eesmäärke täidab üldiselt seos selle riigi õigusega, kus kõlvatu konkurents mõjutab või tõenäoliselt mõjutab konkurentsisuhteid või tarbijate ühishuve.
- (22) Artikli 6 lõikes 3 sätestatud konkurentsi piiravast tegevusest tulenevad lepinguvälised võlasuhted peaksid hõlmama nii liikmesriikide kui ka ühenduse konkurentsiõiguse rikumist. Selliste lepinguväliste võlasuhte suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus turgu mõjutatakse või tõenäoliselt mõjutatakse. Kui turgu mõjutatakse või tõenäoliselt mõjutatakse enam kui ühes liikmesriigis, peaks kahju kompenseerimist taotleval isikul olema võimalus teatud asjaolude korral valida, et nõue põhineb juhtumiga tegeleva kohtu asukohariigi õigusel.
- (23) Käesolevas määruks peaks kõlvatute äritavade mõiste hõlmama näiteks selliste ettevõtjatevaheliste kokkulepete, ettevõtjate ühenduste otsuste ja kooskõlastatud tegevuse keelustamist, mille eesmärgiks või tagajärjeks on liikmesriigis või siseturu piires konkurentsi takistamine, piiramine või moonutamine, ning samuti liikmesriigi turul või siseturul valitseva seisundi kuritarvitamise keelamist, kui sellised kokkulepped, otsused, kooskõlastatud tegevus või kuritarvitamine on keelatud EÜ asutamislepingu artiklitega 81 ja 82 või liikmesriigi õigusega.
- (24) „Keskkonnakahjustuse” mõiste peaks hõlmama loodusvara, nagu vee, pinnase või õhu kahjulikku muutust, kõnealuse loodusvara poolt mõne muu loodusvara või üldsuse jaoks täidetava funktsiooni kahjustamist või elusorganismide mitmekesisuse halvenemist.

- (25) Keskkonnakahjustusega seoses sätestatakse asutamislepingu artikliga 174, et kaitstus peaks olema kõrgetasemeline ning rajanema ettevaatusprintsibil ja põhimõtetel, mille järgi tuleks võtta ennetusmeetmeid, heastada keskkonnakahjustusi eeskätt kahjustuse kohas ning põhimõtetel, mille kohaselt saastaja peab maksma, ning see õigustab täielikult põhimõtte kasutamist, mille kohaselt soositakse kahju kannatanud isikut. See, millal kahjuhüvitist taotlev isik saab kohaldatava õiguse osas valiku teha, tuleks määrata kindlaks kooskõlas juhtumiga tegeleva kohtu liikmesriigi õigusega.
- (26) Intellektuaalomandi õiguste rikkumisega seoses tuleks säilitada üldtunnustatud *lex loci protectionis* põhimõte. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks „intellektuaalomandi õigustena” mõista näiteks autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi, andmebaaside kaitse *sui generis* õigust ja töösusomandi õigusi.
- (27) Töövõitluse, nagu näiteks streigi või töösulu täpne mõiste on liikmesriigiti erinev ning töövõitlus on reguleeritud iga liikmesriigi siseriiklike eeskirjadega. Seetõttu lähtutakse töötajate ja tööandjate õiguste ja kohustuste kaitsmise eesmärgil käesolevas määruses üldpõhimõttest, mille kohaselt tuleks kohaldada selle riigi õigust, kus töövõitlus toimus.
- (28) Artiklis 9 sisalduv töövõitlust käsitlev erinorm ei piira siseriikliku õiguse kohaseid töövõitluse menetlustingimusi ning liikmesriigi õigusega ettenähtud töötajaid esindavate organisatsioonide või ametiühingute õiguslikku seisundit.
- (29) Tuleks näha ette sätted erinormide kehtestamiseks juhuks, kui kahju pole tekitatud õigusvastaselt, vaid selle on põhjustanud näiteks alusetu rikastumine, käsundita asjaajamine ja *culpa in contrahendo*.
- (30) Käesolevas määruses on *culpa in contrahendo* iseseisev mõiste ja seda ei tuleks tingimata tõlgendada siseriikliku õiguse tähenduses. See peaks hõlmama avalikustamiskohustuse rikkumist ja lepingu sõlmimiseks peetud läbirääkimiste katkestamist. Artikkel 12 hõlmab üksnes neid lepinguväliseid võlasuhteid, millel on otsene seos lepingu sõlmimisele eelnenud toimingutega. See tähendab, et kui isik kannatab läbirääkimiste käigus isikukahju, peaks kohaldama artiklit 4 või määruse teisi asjakohaseid sätteid.
- (31) Poolte autonoomia põhimõtte austamise ja õiguskindluse tagamise eesmärgil peaks pooltel olema lubatud otsustada, millist õigust kohaldada lepinguvälisele võlasuhte. Valik peaks olema väljendatud või nähtuma selgesti juhtumi asjaoludest. Kokkuleppe olemasolu kindlakstelemisel peab kohus austama poolte kavatsusi. Nõrgema poole kaitsmise eesmärgil tuleks seada valikule teatud tingimusi.
- (32) Üldsuse huvidest lähtuval kaalutlustel võimaldatakse liikmesriikide kohtutel kohaldada erandjuhtudel avalikul korral ja imperatiivsetel sätetel põhinevaid erandeid. Eelkõige võib käesoleva määrusega kindlaksmääratud õiguse sellise sätte kohaldamist, millega kaasneks ülemääraselt suure hoiatava või karistava iseloomuga kahjutasu määramine, sõltuvalt juhtumi asjaoludest ja juhtumiga tegeleva kohtu liikmesriigi õiguskorrast lugeda kohtu asukohariigi avaliku korraga vastuolus olevaks.
- (33) Vastavalt liiklusõnnetuses kannatanutele kahjuhüvitise määramist käsitlevatele kehtivatele siseriiklikele eeskirjadele peaks juhtumiga tegelev kohus, kui õnnetus toimub muus riigis kui kannatanu hariliku viibimiskoha riik, võtma isikukahju hüvitismäära üle otsustamisel arvesse kannatanu tegelikku olukorda, sealhulgas eelkõige tegelikult kantud kahju ning järelevi ja arstiabi kulusid.
- (34) Pooltevahelise mõistliku tasakaalu saavutamiseks tuleb niivõrd, kui see on asjakohane, pöörata tähelepanu selle riigi ohutus- ja käitumiseeskirjadele, kus kahju põhjustanud tegu toime pandi, ning seda ka juhul, kui lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse teise riigi õigust. Mõistet „ohutus- ja käitumiseeskirjad” tuleks tõlgendada nii, et see hõlmaks kõiki eeskirju, millel on mingi seos ohutuse ja käitumisega, hõlmates näiteks õnnetuse korral kasutatavaid liikluseeskirju.
- (35) Vältida tuleks kollisiooninormide hajutamist mitme õigusakti vahel ning nende normide vahelisi erinevusi. Käesoleva määrusega ei välistata siiski võimalust kehtestada konkreetseid valdkondi käsitlevates ühenduse õigusnormides lepinguvälisele võlasuhtele kollisiooninorme.
- Käesolev määrus ei tohiks siiski piirata teiste õigusaktide kohaldamist, millega kehtestatakse siseturu nõuetekohast toimimist toetavad sätted, kui neid ei saa kohaldada koostoimes õigusega, mis on määratud käesoleva määruse sätetega. Käesoleva määruse eeskirjadega kindlaksmääratud kohaldatava õiguse sätete kohaldamine ei tohiks takistada kaupade ja teenuste vaba liikumist vastavalt ühenduse õigusaktidele, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) ⁽¹⁾.

(¹) EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (36) Austus liikmesriikide poolt võetud rahvusvaheliste kohustuste vastu tingib selle, et käesolev määrus ei tohiks mõjutada rahvusvahelisi konventsioone, mille osaliseks käesoleva määruse vastu võtmise ajal on üks liikmesriik või mitu liikmesriiki. Eeskirjade parema kättesaadavuse huvides peaks komisjon avaldama liikmesriikide saadetud teabe alusel asjakohaste konventsioonide loetelu *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (37) Komisjon teeb Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku korra ja tingimuste kohta, mille kohaselt võivad liikmesriigid erandjuhtudel ja valdkondlikes küsimustes pidada kolmandate riikidega enda nimel läbirääkimisi ja sõlmida nendega enda nimel lepinguid, mis sisaldavad sätteid lepinguväliste võlasuhte suhtes kohaldatava õiguse kohta.
- (38) Kuna käesoleva määruse eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda määruse ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (39) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt osalevad Ühendkuningriik ja Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (40) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole talle siduv ega tema suhtes kohaldatav,
2. Käesoleva määruse reguleerimisalast jäetakse välja:
- a) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad perekonnasuhtest või suhtest, mis on kohaldatava õiguse kohaselt perekonnasuhtele sarnase toimega, sealhulgas ülalpidamiskohustused;
- b) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad abikaasade varasuhtest või varasuhtest, mis on kohaldatava õiguse kohaselt abielule sarnase toimega, ning testamentidest ja pärimisasjadest tulenevad lepinguvälised võlasuhted;
- c) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad vekslitest, tšekkidest ja võlakirjadest ning muudest vabalt kaubeldavatest väärtpaberitest sellisel määral, mil kohustused tekivad selliste muude vabalt kaubeldavate väärtpaberite kaubeldavusest;
- d) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad äriühinguid ja muid juriidilisi isikuid või organiseeritud ühendusi käsitlevast õigusest, nagu näiteks äriühingute ja muude juriidiliste isikute või organiseeritud ühenduste asutamine registreerimise teel või muul moel, nende õigus- ja teovõime, sisemine struktuur või lõpetamine, aktsionäride, osanike ja juhtide isiklik vastutus äriühingu või ühenduse kohustuste eest ning audiitori isiklik vastutus äriühingu või selle aktsionäride ja osanike ees raamatupidamisdokumentide kohustusliku auditi käigus;
- e) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad vabatahtlikult asutatud sihtfondi asutajate, usaldusisikute ja kasusaajate vahelistest suhetest;
- f) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad tuumakahjustusest;
- g) lepinguvälised võlasuhted, mis tulenevad eraelu puutumatuse ja isiklike õiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse seaduste konflikti korral lepinguväliste võlasuhte tsiviil- ja kaubandusajades. Määrust ei kohaldata eelkõige maksu-, tolli- ega haldusajades, samuti riigi vastutusele, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*).

3. Käesolevat määrust ei kohaldata tõendite ja menetluse suhtes, ilma et see piiraks artiklite 21 ja 22 kohaldamist.

4. Käesolevas määruses käsitatakse „liikmesriigina” kõiki liikmesriike peale Taani.

Artikkel 2

Lepinguvälised võlasuhted

1. Käesolevas määruses hõlmab kahju õigusvastaselt tekitatud kahju, alusetu rikastumise ja käsundita asjaajamise või *culpa in contrahendo* tagajärgi.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse ka tõenäoliselt tekkivate lepinguväliste võlasuhte suhtes.

3. Iga käesolevas määruses sisalduv viide:
- a) kahju põhjustanud sündmusele hõlmab kahju põhjustavaid sündmusi, mis võivad tõenäoliselt aset leida, ning
 - b) kahjule hõlmab kahju, mis võib tõenäoliselt tekkida.

Artikkel 3

Üldine kohaldatavus

Käesolevas määruses nimetatud mis tahes õigust kohaldatakse, olenemata sellest, kas tegemist on liikmesriigi õigusega või mitte.

II PEATÜKK

KAHJU ÕIGUSVASTANE TEKITAMINE

Artikkel 4

Üldreegel

1. Kui käesolevas määruses pole sätestatud teisiti, kohaldatakse kahju õigusvastasest tekitamisest tuleneva lepinguvälise võlasuhte suhtes selle riigi õigust, kus kahju tekib, olenemata sellest, millises riigis kahju põhjustanud sündmus aset leidis, ning olenemata sellest, millises riigis või millistes riikides ilmnevad nimetatud sündmuse kaudsed tagajärjed.

2. Kui väidetavalt vastutava isiku ja kannatanu harilik viibimiskoht on kahju tekkimise ajal samas riigis, kohaldatakse kõnealuse riigi õigust.

3. Kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et kahju õigusvastane tekitamine on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne muu riigiga kui lõigetes 1 ja 2 osutatud riik, kohaldatakse asjaomase teise riigi õigust. Ilmselgelt tihedam seos mõne teise riigiga võib eelkõige tugineda poolte vahel juba olemasolevale suhtele, nagu näiteks lepingule, mis on asjaomase kahju õigusvastase tekitamisega tihedalt seotud.

Artikkel 5

Tootja vastutus

1. Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 2 kohaldamist, kohaldatakse toote poolt põhjustatud kahjust tuleneva lepinguvälise võlasuhte suhtes:

- a) selle riigi õigust, kus kahju tekkimise ajal oli kannatanu harilik viibimiskoht, kui asjaomast toodet turustati kõnealuses riigis; või nimetatud asjaolude puudumisel,
- b) selle riigi õigust, kus toode omandati, kui asjaomast toodet turustati kõnealuses riigis; või nimetatud asjaolude puudumisel,

- c) selle riigi õigust, kus kahju tekkis, kui asjaomast toodet turustati kõnealuses riigis.

Kui väidetavalt vastutav isik ei suutnud mõistlikult ette näha toote või samalaadse toote turustamist riigis, mille õigust kohaldatakse vastavalt punktidele a, b või c, kohaldatakse siiski väidetavalt vastutava isiku hariliku viibimiskoha riigi õigust.

2. Kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et kahju õigusvastane tekitamine on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne muu riigiga kui lõikes 1 osutatud riik, kohaldatakse asjaomase teise riigi õigust. Ilmselgelt tihedam seos mõne teise riigiga võib eelkõige tugineda poolte vahel juba olemasolevale suhtele, nagu näiteks lepingule, mis on asjaomase kahju õigusvastase tekitamisega tihedalt seotud.

Artikkel 6

Kõlvatu konkurents ning vaba konkurentsi piirav tegevus

1. Kõlvatu konkurentsi tulemusena tekkiva lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus kõlvatu konkurents mõjutab või tõenäoliselt mõjutab konkurentsisuhteid või tarbijate ühishuve.

2. Kui kõlvatu konkurents mõjutab üksnes konkreetse konkurenti huve, kohaldatakse artiklit 4.

- 3. a) Konkurentsi piirava tegevuse tulemusena tekkiva lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus turgu mõjutatakse või tõenäoliselt mõjutatakse.

- b) Kui turgu mõjutatakse või tõenäoliselt mõjutatakse enam kui ühes riigis, võib kahju kompenseerimist taotlev isik, kes esitab nõude kostja elukohajärgses kohtus, selle asemel valida, et nõue põhineb juhtumiga tegeleva kohtu asukohariigi õigusel, tingimusel et kõnealuse liikmesriigi turg on üks turgudest, mida mõjutab otseselt ja märkimisväärselt konkurentsi piirav tegevus, millest tulenevad nõude aluseks olevad lepinguvälised võlasuhted; kui nõude esitaja esitab vastavalt jurisdiktsiooni suhtes kohaldatavatele eeskirjadele selles kohtus nõude enam kui ühe kostja vastu, saab ta oma nõude aluseks valida üksnes kõnealuse kohtu kohaldatava õiguse, kui konkurentsi piirav tegevus, millel iga nimetatud kostja vastu esitatud nõue põhineb, mõjutab otseselt ja märkimisväärselt ka turgu kõnealuse kohtu asukohaliikmesriigis.

4. Käesoleva artikli kohase õiguse kohaldamisest ei või kõrvale kalduda artikli 14 kohase kokkuleppega.

Artikkel 7

Keskkonnakahjustused

Keskkonnakahjustusest või sellise kahjustuse tõttu isikutele või varale põhjustatud kahjust tuleneva lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse artikli 4 lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud õigust, välja arvatud juhul, kui kahjuhüvitist taotlev isik valib oma nõude aluseks selle riigi õiguse, kus kahju põhjustanud sündmus aset leidis.

Artikkel 8

Intellektuaalomandi õiguste rikkumine

1. Intellektuaalomandi õiguste rikkumisest tuleneva lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, mille jaoks kaitset taotletakse.

2. Ühenduse ühtse intellektuaalomandi õiguse rikkumisest tuleneva lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse nendes küsimustes, mis ei ole reguleeritud asjakohase ühenduse õigusaktiga, selle riigi õigust, kus rikkumine toime pandi.

3. Käesoleva artikli kohase õiguse kohaldamisest ei või kõrvale kalduda artikli 14 kohase kokkuleppega.

Artikkel 9

Töövõitlus

Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 2 kohaldamist, kohaldatakse toimuvast või lõpuleviidud töövõitlusest tuleneva kahju korral töötaja või tööandjana esineva isiku või nende kutsehuve esindavate organisatsioonide vastutusega seonduvate lepinguväliste võlasuhte suhtes selle riigi õigust, kus töövõitlus toimub või toimus.

III PEATÜKK

ALUSETU RIKASTUMINE, KÄSUNDITA ASJAAJAMINE JA CULPA IN CONTRAHENDO

Artikkel 10

Alusetu rikastumine

1. Kui alusetust rikastumisest, sealhulgas alusetult saadud maksest tulenev lepinguväline võlasuhe tugineb poolte vahel olemasolevale suhtele, nagu näiteks lepingust või kahju õigusvastasest tekitamisest tulenevale suhtele, mis on kõnealuse alusetu rikastumisega tihedalt seotud, kohaldatakse nimetatud suhtele kohaldatavat õigust.

2. Kui kohaldatavat õigust pole lõike 1 alusel võimalik kindlaks määrata ning kui poolte harilik viibimiskoht on samas riigis, kus alusetu rikastumise põhjustanud sündmus aset leidis, kohaldatakse kõnealuse riigi õigust.

3. Kui kohaldatavat õigust pole lõike 1 või lõike 2 alusel võimalik kindlaks määrata, kohaldatakse selle riigi õigust, kus alusetu rikastumine aset leidis.

4. Kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et alusetust rikastumisest tulenev lepinguväline võlasuhe on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne muu riigiga kui lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud riik, kohaldatakse selle teise riigi õigust.

Artikkel 11

Käsundita asjaajamine

1. Kui käsundita asjaajamisest tekkinud lepinguväline võlasuhe tugineb poolte vahel olemasolevale suhtele, nagu näiteks lepingust või kahju õigusvastasest tekitamisest tulenevale suhtele, mis on kõnealuse lepinguvälise võlasuhtega tihedalt seotud, kohaldatakse nimetatud suhtele kohaldatavat õigust.

2. Kui kohaldatavat õigust pole lõike 1 alusel võimalik kindlaks määrata ning kui poolte harilik viibimiskoht on samas riigis, kus kahju põhjustanud sündmus aset leidis, kohaldatakse kõnealuse riigi õigust.

3. Kui kohaldatavat õigust pole lõike 1 või lõike 2 alusel võimalik kindlaks määrata, kohaldatakse selle riigi õigust, kus tegevus aset leidis.

4. Kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et käsundita asjaajamisest tulenev lepinguväline võlasuhe on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne muu riigiga kui lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud riik, kohaldatakse selle teise riigi õigust.

Artikkel 12

Culpa in contrahendo

1. Lepinguvälistele võlasuhetele, mis on tekkinud lepingueelsetest toimingutest, olenemata sellest, kas leping tegelikult sõlmiti, kohaldatakse õigust, mida kohaldatakse lepingule või mida oleks lepingu sõlmimise korral sellele kohaldatud.

2. Kui kohaldatavat õigust pole lõike 1 alusel võimalik kindlaks määrata, kohaldatakse:

a) selle riigi õigust, kus kahju tekib, olenemata sellest, millises riigis kahju põhjustanud sündmus aset leidis, ning olenemata sellest, millises riigis või millistes riikides ilmnevad nimetatud sündmuse kaudsed tagajärjed, või

b) selle riigi õigust, kus kahju põhjustanud sündmuse toimumise ajal on mõlema poolte harilik viibimiskoht, või

c) muu asjaomase riigi õigust, kui juhtumi kõikidest asjaoludest ilmneb, et lepingueelsetest läbirääkimistest tulenev lepinguväline võlasuhe on ilmselgelt tihedamalt seotud mõne muu riigiga kui punktides a ja b osutatud riik.

Artikkel 13

Artikli 8 kohaldatavus

Käesoleva peatüki kohaldamisel kohaldatakse intellektuaalomandi õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste võlasuhete suhtes artiklit 8.

IV PEATÜKK

VALIKUVABADUS

Artikkel 14

Valikuvabadus

1. Pooled võivad leppida kokku, et nad kohaldavad lepinguväliste võlasuhete suhtes enda valitud õigust:

- a) kokkuleppega, mis on sõlmitud pärast kahju põhjustanud sündmuse toimumist,

või

- b) kui kõik pooled tegelevad äritegevusega, samuti enne kahju põhjustanud sündmuse toimumist sõlmitud vabalt läbiräägitud kokkuleppega.

Valikut väljendatakse või see nähtub mõistliku kindlusega juhtumi asjaoludest ja see ei piira kolmandate isikute õigusi.

2. Kui kõik kahju põhjustanud sündmuse asetleidmise ajal olukorda mõjutanud asjakohased asjaolud esinevad muus riigis kui riik, mille õigus kohaldamiseks valiti, ei piira poolte valik selle teise riigi õiguse nende sätete kohaldamist, millest ei saa lepinguga kõrvale kalduda.

3. Kui kõik kahju põhjustanud sündmuse asetleidmise ajal olukorda mõjutanud asjakohased asjaolud esinevad ühes või mitmes liikmesriigis, ei piira poolte otsus kohaldada muud õigust kui liikmesriigi õigus vajaduse korral selliste ühenduse õiguse sätete, millest ei saa lepinguga kõrvale kalduda, kohaldamist liikmesriigi kohtus.

V PEATÜKK

ÜHISED EESKIRJAD

Artikkel 15

Kohaldatava õiguse reguleerimisala

Vastavalt käesolevale määrusele lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õigusega reguleeritakse eelkõige järgmiseid küsimusi:

- a) vastutuse alus ja ulatus, sealhulgas selliste isikute kindlaksmääramine, keda nende poolt toime pandud tegude eest võib vastutusele võtta;
- b) vastutusest vabastamise alused ning vastutuse mis tahes piiramise ja jagamise alused;

- c) kahjude või taotletavate kahjuhüvitisnõuete olemasolu, laad ja hinnang nende suuruse kohta;

- d) meetmed, mida kohus võib menetlusõiguse alusel antud volituste raames võtta kahju ennetamiseks, lõpetamiseks või hüvitamiseks;

- e) kahjuhüvitisnõuete esitamise õiguse ülemineku võimalus, sealhulgas pärimise teel;

- f) isikud, kellel on õigus saada hüvitist isiklikult kantud kahjude eest;

- g) vastutus teise isiku tegude eest;

- h) kohustuse lõppemise, aegumise ja tähtaja möödumisest tulenevate õiguste kaotamise tingimused, sealhulgas tähtaja kulgemise alguse, katkemise ja peatumise tingimused.

Artikkel 16

Imperatiivsed sätted

Käesolevas määruses ei kitsenda miski kohtu asukohariigi sätete kohaldamist olukorras, kus need on imperatiivsed, olenemata muidu lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatavast õigusest.

Artikkel 17

Ohutus- ja käitumiseeskirjad

Väidetavalt vastutava isiku käitumise hindamisel võetakse faktiliselt ja asjakohases ulatuses arvesse vastutuse aluseks oleva sündmuse toimumise kohas ja ajal kehtinud ohutus- ja käitumiseeskirju.

Artikkel 18

Vahetu hagemisõigus kahju tekitamise eest vastutava isiku kindlustusandja vastu

Kui lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatav õigus või kindlustuslepingu suhtes kohaldatav õigus seda ette näeb, võib kannatanu esitada oma nõude vahetult kahju tekitamise eest vastutava isiku kindlustusandja vastu.

Artikkel 19

Nõudeõiguse üleminek

Kui isikul („võlausaldaja”) on lepinguväline nõue teise isiku („võlgnik”) vastu ning kui kolmas isik on kohustatud täitma võlausaldaja nõuet või on seda juba teinud, määratakse see, kas ja millises ulatuses on kolmandal isikul õigus kasutada võlgniku vastu võlausaldaja õigusi, mis tal olid nende suhet reguleerinud õiguse kohaselt, kindlaks selle õigusega, mille kohaselt on kolmas isik kohustatud täitma võlausaldaja nõuet.

Artikkel 20

Võlgnike paljus

Kui võlausaldajal on nõue mitme sama nõude täitmise eest vastutava võlgniku vastu ning kui üks võlgnik on nõude kas täies mahus või osaliselt juba rahuldanud, määratakse nimetatud võlgniku õigus nõuda hüvitist teistelt võlgnikelt selle õiguse kohaselt, mida kohaldatakse nimetatud võlgniku ja võlausaldaja vahelisele lepinguvälisele võlasuhtele.

Artikkel 21

Vormiline kehtivus

Lepinguvälise võlasuhtega seotud ühepoolne tehing on vormiliselt kehtiv, kui ta täidab asjaomase lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatava õiguse või tehingu tegemise asukohariigi õiguse vorminõudeid.

Artikkel 22

Tõendamiskoormis

1. Käesoleva määruse alusel lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatavat õigust kohaldatakse sel määral, mil see sisaldab lepinguvälise võlasuhtega seonduvaid seadusest tulenevaid eeldusi või tõendamiskoormist.
2. Õigustoimingut võib tõendada mis tahes viisil, mida tunnustab kohtu asukohariigi õigus või mõni muu artiklis 21 nimetatud õigus, mille alusel on õigustoiming vormiliselt kehtiv, tingimusel et sellist tõendit saab kohtu asukohariigis esitada.

VI PEATÜKK

MUUD SÄTTED

Artikkel 23

Harilik viibimiskoht

1. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse äriühingute ja muude juriidiliste isikute või organiseeritud ühenduste hariliku viibimiskohana peakontori asukohta.

Kui kahju põhjustanud sündmus leiab aset või kui kahju tekib filiaali, esinduse või muu üksuse tegevuse käigus, loetakse harilikuks viibimiskohaks filiaali, esinduse või muu üksuse asukohta.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse majandustegevusega tegeleva füüsilise isiku harilikuks viibimiskohaks tema peamine tegevuskoht.

Artikkel 24

Tagasisaate ja edasiviite välistamine

Käesolevas määruses osutatud mis tahes riigi õiguse kohaldamine tähendab kõnealuses riigis kehtivate õigusnormide, välja arvatud sealsete rahvusvahelise eraõiguse normide kohaldamist.

Artikkel 25

Riigid, kus kehtib mitu õigussüsteemi

1. Kui riik koosneb mitmest territoriaalsusest, millest igaüks kehtivad lepinguvälisele võlasuhtele oma õigusnormid, loetakse iga territoriaalsusest käesoleva määruse alusel kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel riigiks.
2. Liikmesriik, kus eri territoriaalüksustes kehtivad lepinguvälisele võlasuhtele eri õigusnormid, ei ole üksnes selliste üksuste õigusaktide vahelise konflikti korral kohustatud käesolevat määrust kohaldama.

Artikkel 26

Kohtu asukohariigi avalik kord

Käesolevas määruses osutatud riigi õiguse sätte kohaldamisest võib keelduda üksnes siis, kui selle kohaldamine on ilmselgelt vastuolus kohtu asukohariigi avaliku korraga.

Artikkel 27

Seos ühenduse õiguse muude sätetega

Käesolev määrus ei piira selliste ühenduse õigusnormide kohaldamist, milles on sätestatud konkreetses valdkonnas lepinguvälise võlasuhtega seotud kollisiooninormid.

Artikkel 28

Seos kehtivate rahvusvaheliste konventsioonidega

1. Käesolev määrus ei piira selliste rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist, mille osalisteks käesoleva määruse vastuvõtmise ajal on üks või mitu liikmesriiki ning milles on sätestatud lepinguvälise võlasuhtega seotud kollisiooninormid.
2. Käesolev määrus on siiski ülimuslik konventsioonide suhtes, mis on sõlmitud üksnes kahe või enama liikmesriigi vahel, sellisel määral, mil need konventsioonid käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.

VII PEATÜKK
LÕPPSÄTTED

Artikkel 29

Konventsioonide loetelu

1. Liikmesriigid teatavad 11. juuliks 2008 komisjonile artikli 28 lõikes 1 osutatud konventsioonide loetelu. Pärast nime-
tatud kuupäeva teatavad liikmesriigid komisjonile kõigist nende
konventsioonide denonsseerimistest.

2. Komisjon avaldab kuue kuu jooksul pärast asjaomase saa-
mist *Euroopa Liidu Teatajas*:

- i) lõikes 1 osutatud konventsioonide loetelu;
- ii) lõikes 1 osutatud konventsioonide denonsseerimised.

Artikkel 30

Läbivaatamisklausel

1. Komisjon esitab hiljemalt 20. augustil 2011 Euroopa Par-
lamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomi-
teele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Vajaduse
korral lisatakse aruandele ettepanekud käesoleva määruse kohan-
damiseks. Aruanne sisaldab:

- i) uuringut erinevates jurisdiktsioonides välisriigi õiguse käsit-
lemise viiside mõjude kohta ja selle kohta, mil määral liik-
mesriikide kohtud vastavalt käesolevale määrusele välisriigi
õigust praktikas kohaldavad;

Käesolev määrus on liikmesriikides tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kooskõlas Euroopa
Ühenduse asutamislepinguga.

Strasbourg, 11. juuli 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

- ii) uuringut käesoleva määruse artikli 28 mõjude kohta, pida-
des silmas 4. mai 1971. aasta Haagi konventsiooni liiklus-
õnnetustele kohaldatava õiguse kohta.

2. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2008 Euroopa
Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalko-
miteele uuringu olukorra kohta eraelu puutumatuse ja isiklike
õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste võlasuhete suhtes
kohaldatava õiguse valdkonnas, võttes arvesse eeskirju, mis on
seotud ajakirjandusvabadusega ja sõnavabadusega meedias, ning
Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direk-
tiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötle-
misel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾ seotud
kollisiooniküsimusi.

Artikkel 31

Ajaline kohaldatavus

Käesolevat määrust kohaldatakse kahju põhjustanud sündmuste
suhtes, mis toimuvad pärast selle jõustumist.

Artikkel 32

Kohaldamiskuupäev

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 11. jaanuarist 2009, välja
arvatud artikkel 29, mida kohaldatakse alates 11. juulist 2008.

Nõukogu nimel
eesistuja
M. LOBO ANTUNES

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

Komisjoni deklaratsioon läbivaatamisklausli (artikkel 30) kohta

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu üleskutsele, mis on esitatud Rooma II määruse artikli 30 raames, esitab komisjon hiljemalt 2008. aasta detsembris uuringutulemused, milles käsitletakse eraelu puutumatuse ja isikuõigustega seotud õiguste rikkumisest tulenevate lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse olukorda. Komisjon arvestab olukorra kõiki tahke ja võtab vajaduse korral kohaseid meetmeid.

Komisjoni deklaratsioon liiklusõnnetuste kohta

Komisjon, olles teadlik, et liiklusõnnetuse ohvritele makstava kompensatsiooni suurus on liikmesriigiti erinev, on valmis uurima liiklusõnnetusse sattunud ELi elanike konkreetseid probleeme, mis tulenevad asjaolust, et liiklusõnnetus toimus muus liikmesriigis kui nende elukohaliikmesriik. Selleks esitab komisjon enne 2008. aasta lõppu Euroopa Parlamendile ja nõukogule liiklusõnnetuste piiriüleste ohvrite olukorra parandamise võimalusi, sealhulgas kindlustust, käsitleva uuringu tulemused, mida arvestades omakorda koostatakse roheline raamat.

Komisjoni deklaratsioon välisriikide õigusaktidega arvestamise kohta

Komisjon, olles teadlik, et liikmesriikides arvestatakse välisriikide õigusaktidega erinevalt, ja pidades silmas Haagi programmi eesmärke, avaldab liikmesriikide kohtute poolt välisriikide õigusaktide tsiviil- ja kaubandusajades kohaldamist käsitleva horisontaalse uuringu tulemused hiljemalt neli aastat pärast Rooma II määruse jõustumist ja igal juhul kohe kui uurimus valmib. Komisjon on valmis võtma vajaduse korral kohaseid meetmeid.
